

Statistik över svenska life science- företag

Årlig rapportering
av regeringsuppdraget
N2021/02243

Utgivare:

Vinnova – Sveriges innovationsmyndighet

Titel:

Statistik över svenska life science-företag

Författare:

Emelie Falk, Garance Legrand, Jennie Persson,
Jonas Tranell, Stina Lundgren Högbom

Utgiven:

16 oktober 2025

ISBN-nummer:

978-91-89905-34-4

Diarienummer:

2021-05021

Förord

Life science-industrin är en av Sveriges mest strategiska och snabbväxande näringslivssektorer. Den bidrar inte bara till bättre hälsa – utan också till exportintäkter, tekniksprång och ökad motståndskraft i ett osäkert omvärldsläge. I dag står life science för omkring 10 procent av Sveriges totala varuexport, och utgör ungefär 20–30 procent av vår export till marknader som Singapore, Japan, Kina och USA. På uppdrag av regeringen följer och analyserar Vinnova löpande sektorns utveckling. Syftet är att skapa ett gemensamt kunskapsunderlag och bidra till att forma en framgångsrik innovations- och näringspolitik.

Detta är vår tredje årliga rapport – en pusselbit i ett datadrivet lärande om hur svensk life science utvecklas. Sverige har en unik position som innovationsland. Förmågan att attrahera talanger från hela världen, liksom förmågan att stimulera nyföretagande, är kritiska framgångsfaktorer. Antalet nyregistrerade företag är fortsatt högt – och att bibehålla den nivån är viktigt för att säkra förnyelse och konkurrenskraft.

Life science är en drivkraft för banbrytande tekniker som kan stärka Sveriges position i en snabbt föränderlig värld – med tillämpningar som sträcker sig till strategiska områden bortom människans hälsa. Med en stark life science-sektor kan vi inte bara möta framtidens utmaningar utan också forma dem till våra fördelar.

Vinnova tackar särskilt de företagsrepresentanter, branschorganisationer och regioner som bidragit med värdefulla dataunderlag och stöttat i framtagandet av rapporten. Vinnova tackar också Statistiska centralbyrån (SCB), Proff AB, Svenska riskkapitalföreningen (SVCA) och Universitetskanslersämbetet (UKÄ) för ett mycket gott samarbete och intressanta diskussioner.

Vinnova oktober 2025

Laurent Saunier, direktör och avdelningschef hälsa, Vinnova

Innehåll

1	Inledning	1
1.1	Tolkning av uppdraget	1
1.2	Definition av life science	2
1.3	Tillvägagångssätt	4
1.4	Variabler i statistiken	5
2	Övergripande utveckling	7
2.1	Antal företag	7
2.2	Nyregistrerade företag	11
3	Företagens ekonomi	13
3.1	Nettoomsättning	13
3.2	Export och import	15
3.3	Produktions- och förädlingsvärde	17
4	Företagens anställda och ledning	20
4.1	Antal anställda	20
4.2	Kvinnor och män i ledande befattning	23
4.3	Anställdas utbildning	25
4.4	Fördelning baserad på födelseland	26
5	Risckapitalinvesteringar	28
5.1	Investeringar i svenska företag	28
5.2	Investeringar i svenska life science-företag	30
6	Kompetensförsörjning	32
6.1	Doktorander inom life science	32
6.2	Anställda inom forskning och utbildning vid svenska lärosäten	34
7	Ordförklaringar	37
8	Referenser	40
	Bilagor	42

Sammanfattning

Regeringen gav den 26 augusti 2021 Verket för innovationssystem (Vinnova) i uppdrag att analysera den svenska företagspopulationen inom life science-sektorn. Syftet är att utveckla en metod för att skapa kontinuerlig statistik över företagspopulationen som kan följas över tid. Statistiken ska bidra till en djupare förståelse för sektorn och till att nå målen i regeringens nationella life science-strategi, *En nationell strategi för life science*.

Uppdraget bygger på tidigare analyser av life science-sektorn från både Vinnova och Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser (Tillväxtanalys) och har genomförts i dialog med representanter för näringsliv, branschorganisationer och regioner. Enligt uppdraget ska Vinnova rapportera statistik årligen till Regeringskansliet. Vart tredje år, med start 2024, ska rapporten kompletteras med en fördjupning om ett särskilt relevant område och 2024-års fördjupade rapport handlade om deeptech-företag inom life science.

Metod

Vinnova har utvecklat en metod för att identifiera, beskriva och ta fram statistik för företagspopulationen inom life science-sektorn kontinuerligt. Målet med utvecklingen är en metod som är hållbar över tid, och så automatiserad som möjligt. Våren 2023 släpptes den första statistikrapporten och hösten 2023 kom ett PM med uppdaterad statistik, och hösten 2024 släpptes den andra rapporten. Denna rapport är således den tredje rapporten inom ramen för uppdraget.

Statistik över svenska life science-företag

Den svenska life science-sektorn bestod år 2023 av 53 284 anställda i 3 879 företag. Företagen inom life science hade år 2023 en nettoomsättning som uppgick till cirka 508 miljarder kronor, en ökning med 291 miljarder kronor sedan 2014. De stora life science-företagen stod för den största ökningen i absoluta tal. Mellan 2009 och 2023 ökade deras nettoomsättning med 194 miljarder kronor (153 procent).

Life science-företagens varuexport låg år 2023 på 195,6 miljarder kronor. Varuexporten låg relativt stabilt från åren 2009 till 2014, och har sedan ökat fram till år 2023. Life science-företagens bidrag till Sveriges totala

varuexport i kronor varierar mellan cirka 7 och 11 procent under perioden 2009 till 2023.

Företagen inom life science hade under 2023 ett produktionsvärde på cirka 360 miljarder kronor, vilket är en ökning med cirka 121 procent från 2009. Under samma period skedde också en tillväxt i förädlingsvärdet för företagspopulationen med cirka 51 procent och 2023 hade life science-företagen ett samlat förädlingsvärde på cirka 131 miljarder kronor.

I jämförelse med alla företag i Sverige minskade life science-företagens produktions- och förädlingsvärde mellan åren 2009 och 2017, för att sedan öka mellan 2017 och 2023. Life science-företagens bidrag till Sveriges BNP följer samma utvecklingstrend. Life science-företagens bidrag till Sveriges BNP var år 2023 2,1 procent.

År 2023 hade en majoritet av de anställda (cirka 67 procent) i life science-företagen eftergymnasial utbildning. År 2023 var andelen anställda med forskarutbildning i life science-företagen 10 procent. År 2023 är könsfördelning bland anställda i life science-företagen nästintill jämn, med en liten övervikt av kvinnor. Däremot är en majoritet av individerna med ledande befattningar män.

Doktorander inom life science-relaterade forskningsämnesområden utgjorde år 2024 cirka en tredjedel av alla doktorander vid svenska lärosäten. Kvinnor är i högre grad än män forskarutbildade i life science-företagen. Trenden vid svenska lärosäten är att allt färre män genomgår forskarutbildning inom life science-relaterade forskningsämnen.

Summary

On 26 August 2021, the Government commissioned the Swedish Governmental Agency for Innovation Systems (Vinnova) to analyse the Swedish business population within the life science sector. The aim is to develop a method for generating continuous statistics on the business population that can be monitored over time. These statistics are intended to contribute to a deeper understanding of the sector and to support the achievement of the objectives outlined in the Government's national life science strategy, *A National Strategy for Life Science*.

The assignment builds on previous analyses of the life science sector conducted by both Vinnova and the Swedish Agency for Growth Policy Analysis (Tillväxtanalys), and has been carried out in dialogue with representatives from industry, trade organisations, and regional authorities. According to the mandate, Vinnova is to report statistics annually to the Government Offices. Every third year, starting in 2024, the report is to be supplemented with an in-depth analysis of a particularly relevant area. The 2024 in-depth report focused on deep-tech companies within the life science sector.

Method development

Within the government assignment, Vinnova has developed a long-term and largely automated method to identify, describe and enable continuous statistical monitoring of the business population within the life science sector. In spring 2023, the first report using the newly developed method was published, followed by a memorandum with updated statistics in autumn 2023. A second report released in autumn 2024 and this report is the third report within the government assignment.

Statistics on Swedish life science companies

In 2023, the Swedish life science sector comprised 53,284 employees across 3,879 companies. That year, companies in the life science sector reported a net turnover of approximately SEK 508 billion, representing an increase of SEK 291 billion since 2014. The largest absolute increase was observed among the major life science companies, whose net turnover rose by SEK 194 billion (153 percent) between 2009 and 2023.

In 2023, the export value of goods from life science companies amounted to SEK 195.6 billion. Goods exports remained relatively stable between

2009 and 2014, followed by a steady increase up to 2023. The contribution of life science companies to Sweden's total goods exports ranged between approximately 7 and 11 percent during the period 2009 to 2023.

In 2023, the production value of life science companies was approximately SEK 360 billion, an increase of around 121 percent since 2009. During the same period, the sector's value added grew by approximately 51 percent, reaching a total of SEK 131 billion in 2023.

Compared to all companies in Sweden, the production and value added of life science companies declined between 2009 and 2017, but increased again between 2017 and 2023. The sector's contribution to Sweden's GDP followed a similar trend. In 2023, life science companies accounted for 2.1 percent of Sweden's GDP.

In 2023, a majority of employees (approximately 67 percent) in life science companies had attained post-secondary education. The proportion of employees with doctoral-level education was 10 percent. The gender distribution among employees in the sector was nearly equal, with a slight majority of women. However, the majority of individuals in senior leadership positions were men.

In 2024, doctoral students in life science-related research fields accounted for approximately one-third of all doctoral students at Swedish higher education institutions. Women were more likely than men to hold doctoral degrees within life science companies. A continuing trend at Swedish universities is the declining number of men pursuing doctoral studies in life science-related fields.

1 Inledning

Vinnova har fått i uppdrag av regeringen att analysera företagspopulationen i den svenska life science-sektorn. Uppdraget ska bidra till att nå målen i *En nationell strategi för life science*¹. I det inledande kapitlet beskriver vi vår tolkning av uppdraget, tidigare arbete med statistik för life science-sektorn, vårt tillvägagångssätt och centrala definitioner för statistiken.

1.1 Tolkning av uppdraget

Målet med uppdraget är att utveckla en metod som kan identifiera och beskriva företagspopulationen inom life science-sektorn. En metod med en hög grad av automatisering gör kontinuerliga kartläggningar och statistik möjlig, vilket lägger grunden för en djupare förståelse för sektorn.

Metoden ska ta sin utgångspunkt i tidigare utförda kartläggningar som genomförts av Tillväxtanalys² och Vinnova³. I utvecklingen av metoden ska Vinnova ta hänsyn till de rekommendationer som Tillväxtanalys lämnat inom ramen för sitt regeringsuppdrag att utreda metoden för att följa life science-företag⁴.

Vinnova har i arbetet utgått från Regeringskansliets behov av uppdaterad statistik för life science-sektorn. Dialog har även förts med representanter för företag, branschorganisationer och regioner som bidragit med värdefulla inspel.

Enligt uppdraget ska Vinnova rapportera årligen till Regeringskansliet. Vart tredje år, med start 2024, ska rapporten kompletteras med en fördjupning om ett särskilt relevant område. År 2024 lämnades en fördjupad rapport som handlade om deeptech-företag inom life science⁵.

Årets rapport är ett resultat av den framtagna metoden inom ramen för detta regeringsuppdrag. För rapporten 2025 har Vinnova övergått till en förvaltningsfas, vilket innebär att metoden inte vidareutvecklats ytterligare. Fokus ligger istället på att säkerställa kontinuitet och stabilitet i rapporteringen baserat på den befintliga metoden.

Eftersom metoden har förändrats sedan den först togs fram, kan innehållet i rapporterna skilja sig åt mellan olika år. Därför går det inte att jämföra siffror mellan olika års rapporter. I stället visar varje ny rapport historiska data för den aktuella företagspopulationen. I årets rapport har inga förändringar gjorts i urvalet av företag, men det kan ändå förekomma små skillnader mellan rapporterna i antal företag per år.

Företagspopulationen som används i denna rapport togs fram i början av 2025 och omfattar företag som var aktiva fram till och med december 2024. Den databeräkning som sker med hjälp av SCB-data baseras på statistik fram till och med 2023. Data från övriga källor inkluderar data fram till och med 2024. I samtliga fall används samma ursprungliga företagspopulation som grund. Datakällornas struktur och tillgängliga data kommer sedan att påverka den slutgiltiga företagspopulationen för varje datakälla.

2 Tillväxtanalys, (2018). Den svenska life science-industrins utveckling – statistik och analys, PM 2018:06.

3 Life Science companies in Sweden | Vinnova (www.vinnova.se/publikationer/life-science-companies-in-sweden/)

4 Tillväxtanalys, (2020). Metod för att följa företagspopulationen inom life science-sektorn, PM 2020:18.

5 Deeptech-företag inom life science, fördjupad rapportering 2024

1.2 Definition av life science

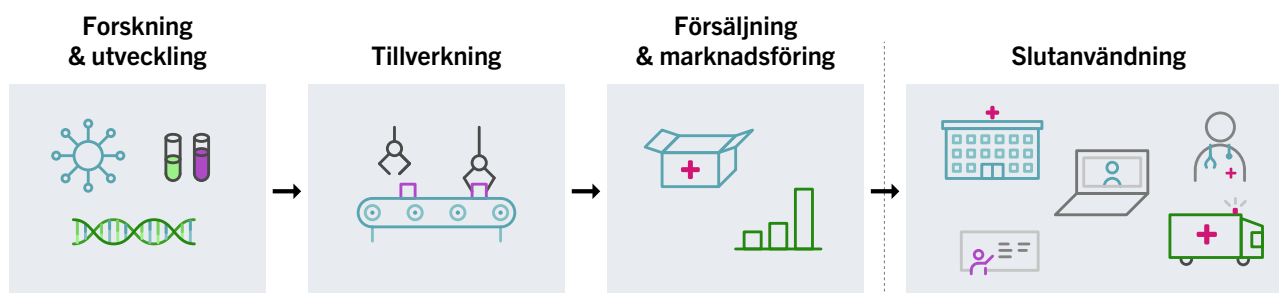
Life science, livsvetenskaper, betraktas som ett brett tvärvetenskapligt begrepp som omfattar organisationer, forskning och innovation vars mål är att förbättra hälsa. Det är en utmaning att avgränsa life science-området, exempelvis för att det inte nödvändigtvis är begränsat till påverkan på människors hälsa, utan kan även inkludera hälsan hos andra levande organismer. Olika länder väljer att avgränsa life science på olika sätt, vilket gör det svårt att jämföra statistik mellan länder^{6, 7, 8}.

I regeringens life science-strategi från 2019 används följande definition av life science-sektorn:

”Life science-sektorn omfattar de företag, universitet och högskolor samt offentliga aktörer på kommunal, regional och statlig nivå, som genom sin verksamhet bidrar till att främja människors hälsa. Sektorn innefattar forskning, högre utbildning och innovation, utveckling av läkemedel, medicintekniska produkter och behandlingar, samt prevention, implementering och uppföljning”⁹.

I detta uppdrag har life science-strategins definition från 2019 använts som utgångspunkt, med en tydlig avgränsning till människors hälsa¹⁰. Kunskaper från Tillväxtanalys tidigare rapport och samråd med den referensgrupp (bilaga 1) som Vinnova knutit till uppdraget har också bidragit till avgränsningar i definitionen av företagspopulationen inom life science.

Vinnova inkluderar företag som har aktiviteter inom forskning och utveckling (FoU), tillverkning samt försäljning och distribution av produkter eller tjänster som bidrar till människors hälsa. Analysen exkluderar företag inom vårdsektorn, inklusive fysiska vårdgivare (läkare, tandläkare, mottagningar och sjukhus), digitala vårdgivare, företag inom marknadsföring och utbildning till användare, samt butiker som säljer direkt till privatpersoner (figur 1).

Figur 1. De life science-företag som inkluderas i denna analys har aktiviteter inom forskning och utveckling, tillverkning samt försäljning och distribution av produkter eller tjänster och ses i figuren till vänster om den streckande linjen. Figuren visar schematiskt exempel på områden inom slutanvändning som exkluderas, så som vårdgivare och återförsäljare till privatpersoner.

6 Life Sciences Vision (publishing.service.gov.uk)

7 Strategy for life science towards 2030 – NOVEMBER 2024

8 Building-noways-life-science-industry.pdf (bcg.com)

9 Regeringskansliet, (2019). En nationell strategi för life science, N2019.06

10 I regeringens life science-strategi från 2024 har definitionen justerats, men har fortsatt en tydlig avgränsning till mänsklig hälsa. Regeringskansliet, (2024). En nationell strategi för life science, KN2025:01

Statistiken i denna rapport kan inte jämföras med statistiken i tidigare kartläggning av företagspopulationen som genomförts av Tillväxtanalys från 2018¹¹, då rapporterna tagits fram med olika metoder. Exempelvis innehåller Tillväxtanalys rapport statistik baserad på en företagspopulation som omfattar forskning, utveckling och tillverkning. I denna rapport inkluderas även företag inom försäljning och distribution.

1.2.1 Branscher och marknadssegment inom life science-sektorn

Inom life science-sektorn finns flera olika branscher och marknadssegment. I den här rapporten delas sektorn in i fem branscher; läkemedel, bioteknik, laboratorieteknik, medicinteknik och diagnostik (tabell 1). Sektorn delas vidare in i två marknadssegment; forskning och utveckling (FoU) och konsulter (tabell 2). För företag som inte passar in i någon av dessa branscher eller marknadssegment finns en övrigt-kategori.

Tabell 1. I denna rapport delas life science-sektorn in i fem branscher.

Bransch	Beskrivning
Bioteknik	Bioteknikföretag utvecklar, tillverkar och säljer produkter som relaterar till levande organismer och biologiska material.
Diagnostik, in vitro och in vivo¹²	Diagnostikföretag utvecklar, tillverkar och säljer lösningar för att identifiera sjukdomar, övervaka och ge information om hälsotillstånd. Diagnostik delas in i in vivo- och in vitro-diagnostik. In vitro-diagnostik lyder under EU-förordningen <i>In Vitro Diagnostic Regulation</i> (IVDR) och är en undergrupp till laboratorieteknik. In vivo-diagnostik lyder under EU-förordningen <i>Medical Device Regulation</i> (MDR) och är en undergrupp till medicinteknik.
Laboratorieteknik	Laboratorieteknikföretag utvecklar, tillverkar och säljer laboratorieteknik.
Läkemedel	Läkemedelsföretag utvecklar, tillverkar och säljer läkemedel och andra typer av terapeutiska behandlingsmetoder med farmakologisk, immunologisk eller metabolisk verkan.
Medicinteknik	Medicinteknikföretag utvecklar, tillverkar och säljer medicintekniska lösningar med medicinska ändamål som lyder under EU-förordningen <i>Medical Device Regulation</i> (MDR).

Tabell 2. I denna rapport delas life science-sektorn in i två marknadssegment.

Marknadssegment	Beskrivning
Forskning och utveckling (FoU)	FoU består av kreativt och systematiskt arbete med syfte att öka kunskapsmängden samt att hitta nya tillämpningar av befintlig kunskap inom vetenskapens alla fält. För att en aktivitet ska räknas som FoU ska den karaktäriseras av nyskapande, kreativitet, ovisshet, systematik och överförbarhet och/eller reproducerbarhet ¹³ .
Konsulter	Konsulter är inom den här rapporten företag som bedriver konsultverksamhet med huvudsaklig inriktning på life science-sektorn.

11 Tillväxtanalys, (2018). Den svenska life science-industrins utveckling – statistik och analys, PM 2018:06

12 Metoden kan inte skilja på företag inom in vitro-diagnostik och in vivo-diagnostik, varför diagnostik blir en kategori.

13 Statistikens framställning, Forskning och utveckling, produktkod UF0301 (scb.se)

1.3 Tillvägagångssätt

1.3.1 Att avgränsa en företagspopulation för life science

Grunden för statistiken är den företagspopulation som tagits fram av Vinnova tillsammans med konsultföretaget Amsterdam Data Collective (tidigare Damvad Analytics). Ambitionen från start var att utveckla en mer automatiserad metod än tidigare för att kartlägga och analysera life science-företag.

Metodutvecklingen initierades under 2022 och slutfördes 2024. En kort version av vårt tillvägagångssätt och metod för att identifiera företagspopulationen och berika denna finns i bilaga 2. En fullständig beskrivning av metoden för att ta fram företagspopulationen finns i bilaga 4 i 2024 års rapport¹⁴.

1.3.2 Data som belyser företagens utveckling och omvärld

Vinnova har utforskat olika datakällor för att beskriva life science-företagen, deras utveckling och omkringliggande strukturer ur olika synvinklar. Arbetet resulterade i att vi valt att redovisa statistik som är kopplad till den företagspopulation inom life science som Vinnova identifierat, men även statistik som bygger på andra populationer och urval.

I denna rapport har vi sammanställt statistik från Statistiska centralbyrån (SCB), dataleverantören Proff och Svenska riskkapitalföreningen Swedish Private Equity & Venture Capital Association (SVCA) som beskriver den definierade företagspopulationen. Företagspopulationen varierar något när vi använder de olika datakällorna, vilket beror på datatillgången och datastrukturen. Det förekommer bland annat vissa skillnader i antal företag när vi redovisar data som är baserat på SCB och data som kommer från Proff, men skillnaderna är att betrakta som små. För att beskriva trenderna för life science-sektorn använder vi genomgående data från SCB, medan vi beskriver branscher och marknadssegment med data från både SCB och Proff.

För att belysa life science-sektorns omkringliggande strukturer har data som inte är direkt kopplad till företagspopulationen använts. Från Universitetskanslersämbetet (UKÄ) sammanställer vi data om svenska lärosätens anställningar och studerande inom relevanta forskningsämnen. Sammanställning av data från både SCB och Svenska riskkapitalföreningen har även använts för andra grupper av företag än Vinnovas företagspopulation. Detta är gjort för att möjliggöra jämförelser eller på andra sätt belysa utvecklingen inom life science.

SCB- och Proffdata redovisas i kapitel 2–4. Data från SVCA i kapitel 5 och UKÄ-data i kapitel 6.

1.3.3 Involvering av region- och branschföreträdare

Inom uppdraget har Vinnova haft löpande dialog med flera parter som har intresse av statistiken. Att ta del av synpunkter och inspel från referensgrupp och regionföreträdare har varit värdefullt för att förstå behov, och för att utveckla innehållet i rapporten.

En referensgrupp bestående av representanter från organisationerna AstraZeneca, Business Sweden, Lif, SwedenBIO, Swedish Labtech och Swedish Medtech har varit kopplat till arbetet med metoden och rapporten (bilaga 1). Arbetet med referensgruppen har inneburit involvering av sakkunniga experter inom life science-sektorn för att göra statistiken mer användbar. Referensgruppen har även bidragit med synpunkter på definitionen av sektorn, metoden och statistiken ur ett företags- och branschperspektiv.

1.4 Variabler i statistiken

I detta avsnitt definieras några av de mest centrala variablerna i statistiken. Kapitel 7 innehåller definitioner för ytterligare förekommande och svåra begrepp i rapporten.

Företag

I statistiken utgörs varje företag av en juridisk enhet, ett organisationsnummer. Sammanslagningar av enskilda juridiska enheter under en koncern, eller liknande företagsgrupperingar har inte systematiskt gjorts för statistikframställan. Därmed skiljer sig statistiken från den definition som SCB tillämpar för statistik för företag från och med 2022. I bilaga 3 finns mer information om denna förändring, fler parallella förändringar i SCB:s statistik från 2022, samt Vinnovas tolkning av dessa.

Företagsstorlek

Företagen klassificeras som stora (fler än 250 anställda), medelstora (50–249 anställda), små (10–49 anställda), mikro (2–9 anställda), enmansföretag (1 anställd) samt företag utan anställda (0 anställda)¹⁵.

Anställda

I kapitel 2–4 används variabeln antal sysselsatta och förvärvsarbetande som återfinns i SCB:s register Befolkningens arbetsmarknadsstatus (BAS) respektive Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS) synonymt med antalet anställda.

¹⁵ Företagens storlek i denna rapport baseras enbart utifrån antal anställda, inte utifrån EU:s definition av SMF-företag.

I kapitel 4 presenterar vi statistik över anställda på länsnivå. Denna statistik utgår från individer som är kopplade till ett arbetsställe i länet, men som i övrigt är sysselsatta enligt samma definition som antal anställda för företagen.

I kapitel 6 används det totala värdet av helårsanställda och -doktorander, vilket är aktivitetsgraden för enskilda anställda och doktorander omräknat till heltider per år¹⁶.

Nyregistrerade företag

Ett nyregistrerat företag är ett företag som registrerats hos Skatteverket under det specificerade året.

16 UKÄ, (2016). Grundläggande begrepp vid redovisning av officiell statistik inom högskolesektorn.

2 Övergripande utveckling

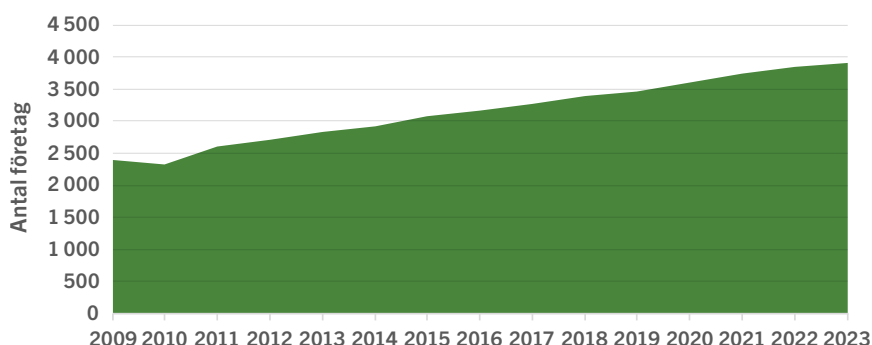
Det här kapitlet beskriver den övergripande utvecklingen över tid av antalet företag och nyregistrerade företag i life science-sektorn.

2.1 Antal företag

År 2023 omfattade den svenska life science-sektorn 3 879 företag (figur 2). Figur 2 visar en stark tillväxt av antalet företag inom sektorn de senaste tretton åren. Företagen finns specificerad i bilaga 4¹⁷. I bilaga 5 redovisas antal företag per län baserat på var företagen har sitt huvudsäte.

Figur 2. Antal företag i life science-sektorn åren 2009–2023.

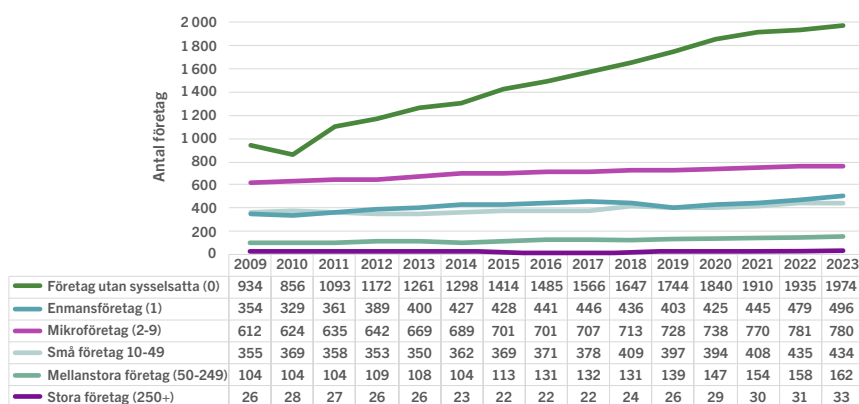
Källa: Statistik från Statistiska centralbyrån baserad på Vinnovas företagspopulation.

Över tid ökade antalet företag i samtliga storleksklasser (figur 3). Antalet företag utan sysselsatta (0 anställda)¹⁸ mer än dubblerades, en ökning med 111 procent från 934 till 1 974, under perioden 2009 till 2023. Enmansföretagen (1 anställd) ökade med 40 procent under samma period, från 354 till 496. Mikroföretagen (2 till 9 anställda) ökade med 28 procent och de små företagen (10 till 49 anställda) ökade med 22 procent. De mellanstora företagen (50 till 249 anställda) blev väsentligt fler, framför allt under åren 2015 till 2023 då de ökade från 113 till 162. De stora företagen (med fler än 250 anställda) har ökat med sju företag sedan 2009, från 26 till 33.

Figur 3. Antal företag i life science-sektorn under åren 2009–2023 indelade i storlekskategorier.

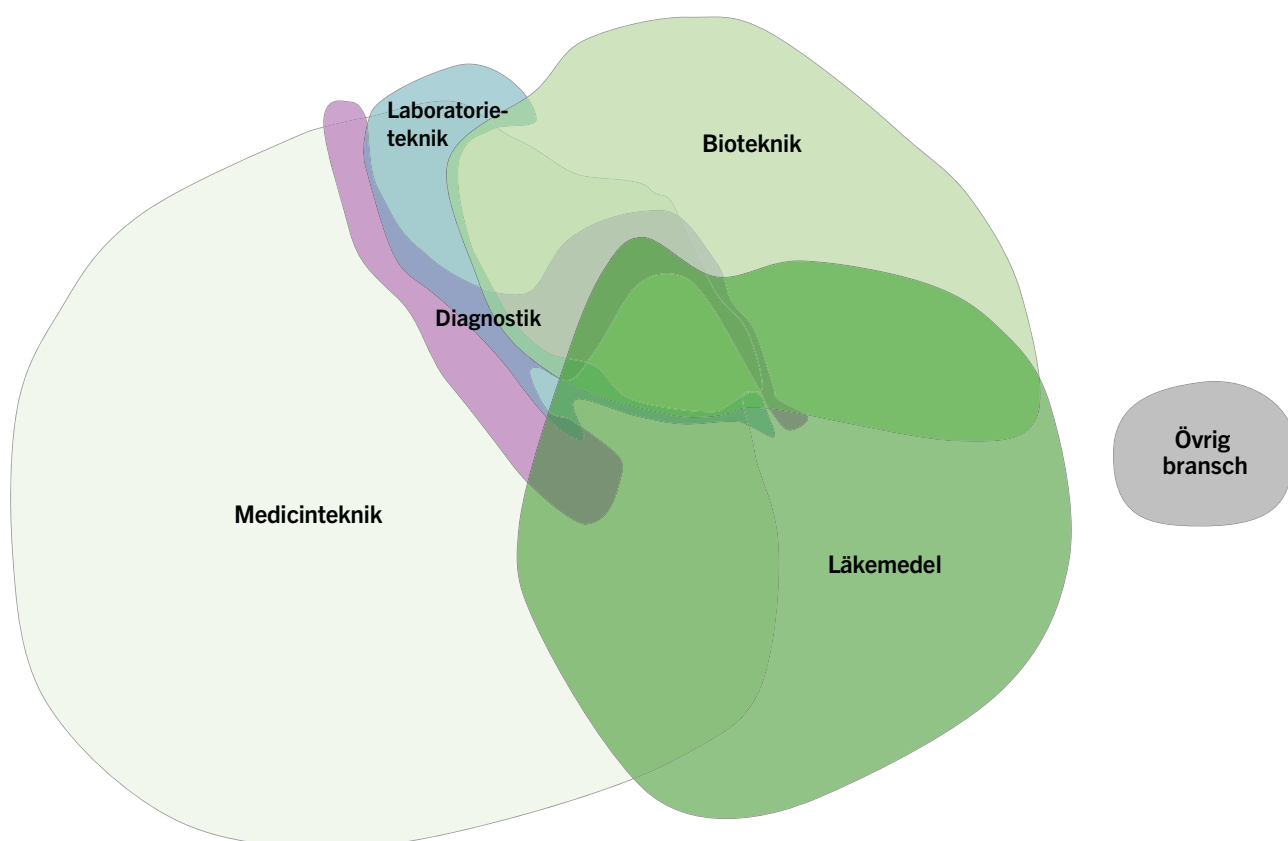
Källa: Statistik från Statistiska centralbyrån baserad på Vinnovas företagspopulation.

¹⁷ Det är möjligt att begära ut en lista från Vinnova med alla företag där arbetsställen inom olika län finns specificerat.

¹⁸ Företag utan sysselsatta är aktiva företag utan anställda enligt definitionen av sysselsatta och förvärvsarbetande som återfinns i SCB:s register Befolkningens arbetsmarknadsstatus (BAS) respektive Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS).

Företag i life science-sektorn kan i många fall vara verksamma inom flera branscher. Figur 4 visar antalet företag med en tillhörighet i en eller flera life science-branscher och illustrerar de överlapp som skapas mellan branscherna. Ett företag kan alltså tillhöra en, två, eller flera branscher inom life science-sektorn beroende på vilken typ av verksamhet de bedriver. Att företag kan tillhöra flera branscher innebär att det inte är möjligt att summera antalet företag inom varje bransch för att få en total inom sektorn. Syftet är således enbart att se hur många företag som är verksamma inom de olika branscherna och i överlappen.

Figur 4. Antal företag i life science-sektorns branscher 2023. Notera att det förekommer överlapp eftersom företag är klassificerade inom flera branscher. Detta gör att antalet företag i respektive bransch inte kan summeras till en total för sektorn.

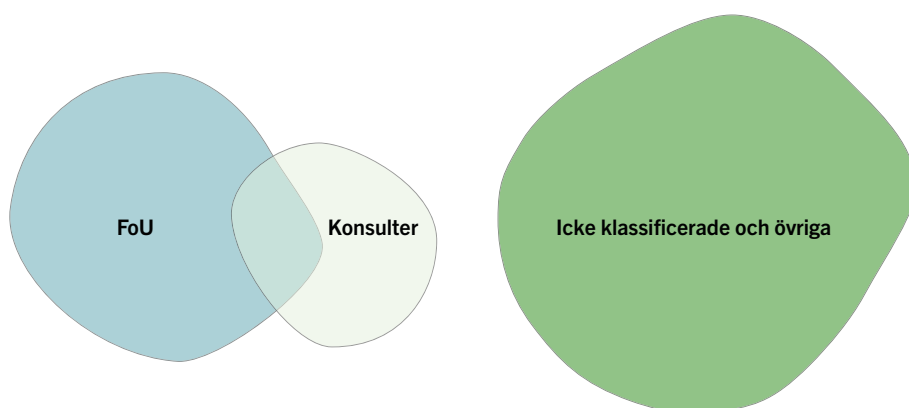
Källa: Vinnova.

Figur 4 visar att medicinteknik utgör den största branschen till antalet företag, medan laboratorieteknik och diagnostik utgör sektorns minsta kartlagda branscher. För både laboratorieteknik och diagnostik ser vi också ett stort överlapp med medicinteknik.

Ungefär en tredjedel av life science-företagen är FoU-företag. Figur 5 visar antal företag klassade som FoU-företag respektive konsulter. Största gruppen utgörs av de icke klassificerade företagen och gruppen övriga marknadssegment. Även indelning av företagen i olika marknadssegment innebär ett visst överlapp. Konsultföretag kan även vara FoU-företag.

Figur 5. Antal företag inom olika marknadssegment i life science-sektorn 2023.

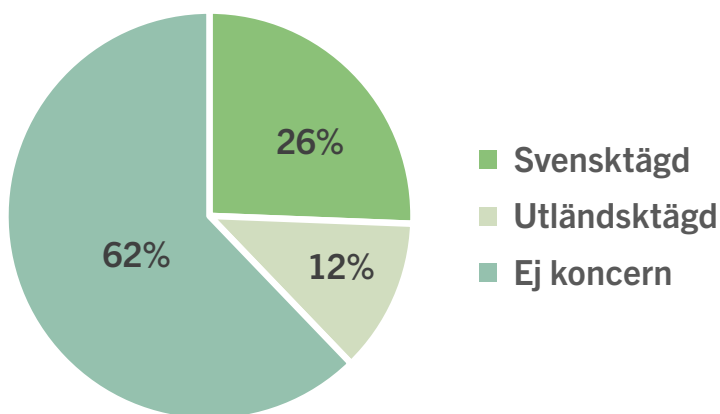
Källa: Vinnova.

Många svenska life science-företag ingår i en koncernstruktur. Figur 6 visar att cirka 38 procent utgörs av svensk- och utlandsägda koncerner 2023. Det blir mindre vanligt att företagen tillhör en koncern. Andelen med koncerntillhörighet har sjunkit från 43 procent 2011. Ju större bolaget är, desto vanligare är det att företaget tillhör en koncern (tabell 3). Utländskt ägande är allra vanligast bland de stora företagen med 250+ anställda, där andelen av företagen som tillhör en koncern är 97 procent, och en utländsk koncern 70 procent.

Figur 6. Andelen bolag med koncerntillhörighet 2023.

Källa: Statistik från Statistiska centralbyrån baserad på Vinnovas företagspopulation.

Tabell 3. Andelen bolag med koncerntillhörighet (svensk respektive utlandsägd) uppdelade i storlekskategorier 2023.

Källa: Statistik från statistiska centralbyrån baserad på Vinnovas företagspopulation.

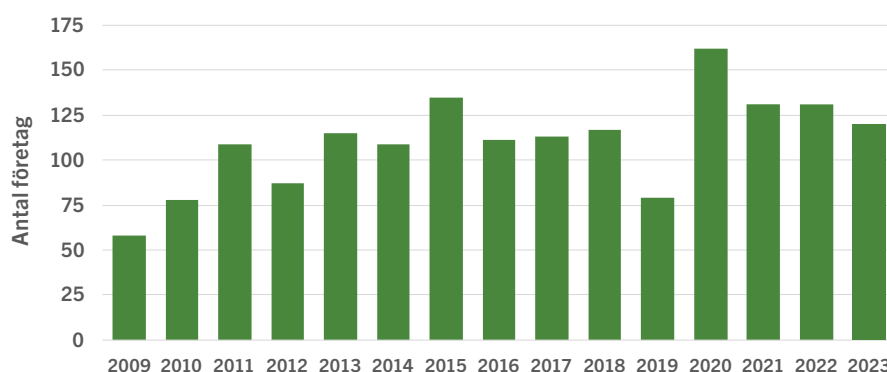
Storleksklass	Svenskägd	Utlandsägd	Ej koncern
Företag utan sysselsatta (0)	20%	4%	76%
Enmansföretag (1)	16%	4%	81%
Mikroföretag (2–9)	32%	15%	53%
Små företag (10–49)	47%	32%	22%
Mellanstora företag (50–249)	44%	51%	5%
Stora företag (250+)	27%	70%	3%

2.2 Nyregistrerade företag

Under perioden 2009 till 2023 registrerades mellan 58 och 161 företag per år inom life science-sektorn (figur 7). År 2020 sågs en topp med totalt 161 nyregistrerade företag och under de senaste åren, 2022 till 2023, registrerades 128 respektive 120 företag. Sett till antal företag så registrerades det flest företag inom branscherna medicinteknik och läkemedel. Tittar vi däremot på procentuell andel av respektive bransch så registrerades det flest företag inom laboratorieteknik och bioteknik.

Figur 7. Nyregistrerade företag i life science-sektorn för åren 2009–2023.

Källa: Statistik från Statistiska centralbyrån baserad på Vinnovas företagspopulation.

Flest antal företag registrerades år 2023 i Stockholm (57 nya företag), följt av Skåne (19 nya företag) och Västra Götalands län (18 nya företag). I Uppsala registrerades i genomsnitt 10 nya företag per år inom life science under perioden 2009 till 2023. I Skåne var det år 2023 vanligast med nyregistrerade läkemedelsföretag. I Stockholm var det dock vanligare med nyregistrerade medicinteknikföretag. Antal nyregistrerade företag i samtliga län redovisas i bilaga 6.

3 Företagens ekonomi

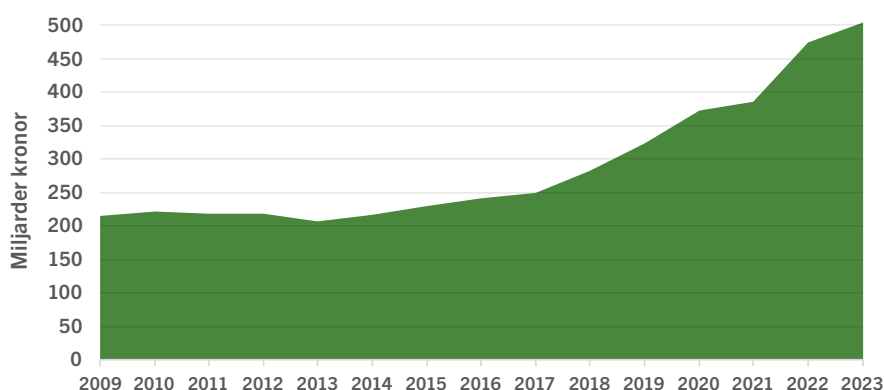
I detta kapitel presenteras utvecklingen av företagens nettoomsättning, varuexport och -import samt produktions- och förädlingsvärde.

3.1 Nettoomsättning

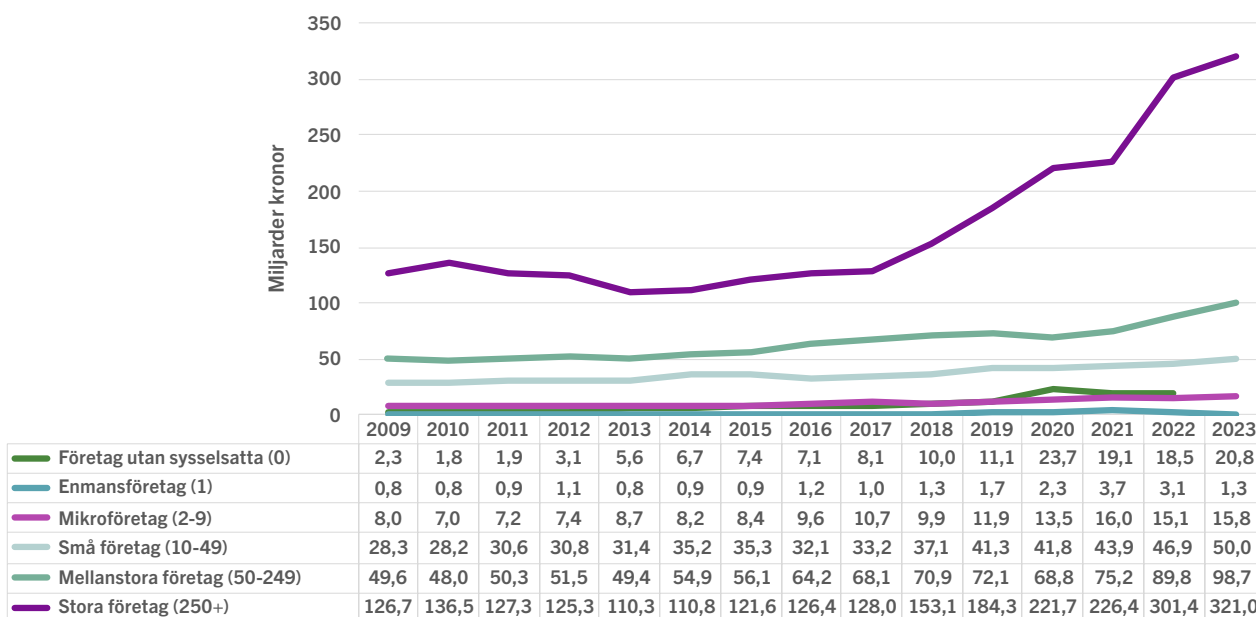
Företagen i life science-sektorn hade år 2023 en nettoomsättning på 507,6 miljarder kronor. I figur 8 ses utvecklingen vara relativt konstant mellan åren 2009 och 2014 då en stadig ökning börjades. Från 2014 till 2023 ökade nettoomsättningen med 291,0 miljarder kronor (134,4 procent).

Figur 8. Nettoomsättningen (i miljarder kronor) för företag i life science-sektorn under åren 2009–2023.

Källa: Statistik från Statistiska centralbyrån baserad på Vinnovas företagspopulation.

Figur 9 (på nästa sida) visar att företagens nettoomsättning ökade inom samtliga storleksklasser mellan åren 2009 och 2023. Störst var ökningen i absoluta tal inom de stora life science-företagen, där nettoomsättningen ökade med 194,3 miljarder kronor (153,4 procent) under denna period, från 126,7 till 321,0 miljarder kronor. Under samma period ökade småföretagen sin nettoomsättning med 21,7 miljarder kronor (76,7 procent), från 28,3 till 50,0 miljarder kronor. De mellanstora företagen ökade med 49,0 miljarder kronor (98,8 procent), från 49,6 till 98,7 miljarder kronor.

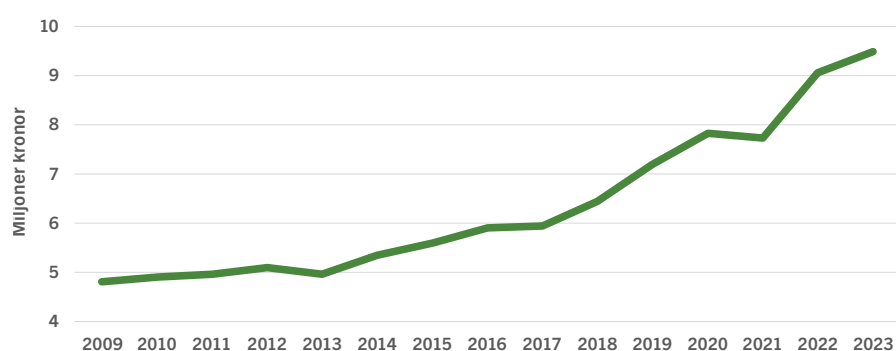
Figur 9. Nettoomsättningen (i miljarder kronor) i life science-sektorn under åren 2009–2023 uppdelad på företagens storlek.

Källa: Statistik från Statistiska centralbyrån baserad på Vinnovas företagspopulation.

Nettoomsättningen per anställd inom life science-sektorn ökade mellan åren 2009 och 2023. Störst var ökningen mellan åren 2017–2023. Även under perioden 2013–2017 syntes en markant ökning (figur 10). Högst nettoomsättning hade läkemedelsbranschen, följt av medicinteknikbranschen. När det gäller nettoomsättning per anställd toppade läkemedel följt av bioteknik. Inom marknadssegmenten hade företag inom FoU betydligt högre nettoomsättning än övriga kategorier av företag.

Figur 10. Utveckling av nettoomsättningen (i miljoner kronor) i life science-sektorn per anställd under åren 2009–2023.

Källa: Statistik från Statistiska centralbyrån baserad på Vinnovas företagspopulation.

3.2 Export och import

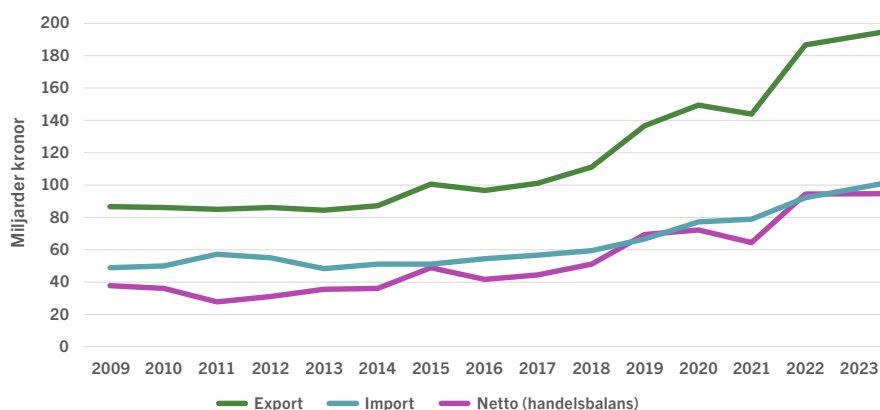
År 2023 exporterade life science-företagen varor¹⁹ för 195,6 miljarder kronor. Varuexporten låg relativt stabilt från åren 2009 till 2014, och

¹⁹ Endast varuimport och varuexport redovisas eftersom dessa uppgifter bygger på heltäckande och detaljerad statistik med hög tillförlitlighet. Tjänstehandeln – både export och import – baseras däremot på urvalsundersökningar, vilket innebär att den inte täcker hela företagspopulationen.

har sedan ökat fram till 2023, med tillfälliga nedgångar under 2016 och 2021 (figur 11). Life science-företagens varuimport har under åren 2009 till 2023 varierat mellan 48,7 och 100,8 miljarder kronor, med den högsta noteringen 2023. Varuimporten i kronor räknat har ökat successivt sedan 2013. Under perioden 2009 till 2023 bidrog life science-företagen med 7,1 till 10,6 procent av Sveriges totala varuexport i kronor (figur 12).

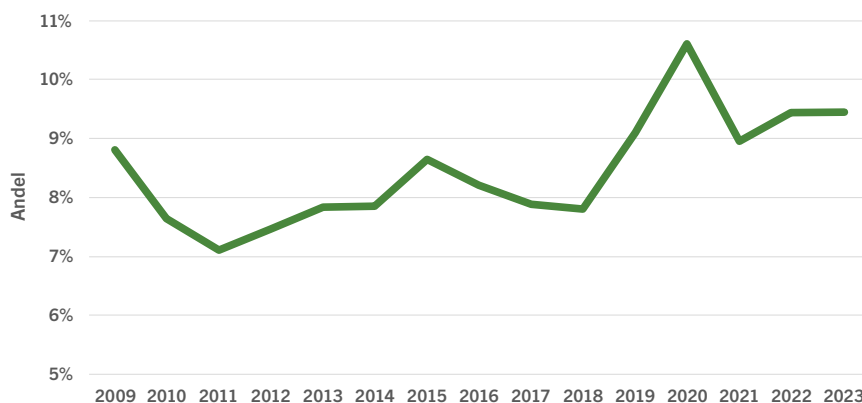
Figur 11. Life science-sektorns varuexport, -import och handelsnetto i miljarder kronor under åren 2009–2023.

Källa: Statistik från Statistiska centralbyrån baserad på Vinnovas företagspopulation.

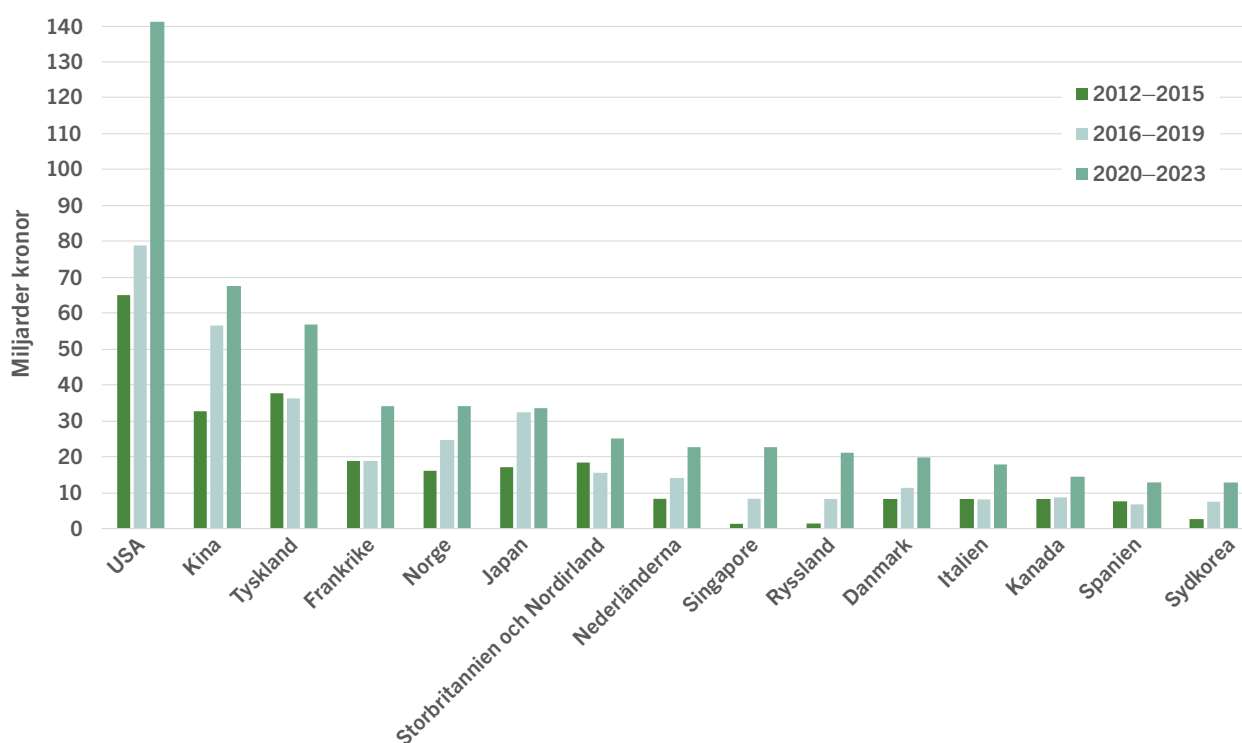

Figur 12. Life science-företagens andel av Sveriges totala varuexport under perioden 2009–2023.

Källa: Statistik från Statistiska centralbyrån baserad på Vinnovas företagspopulation.

Under åren 2020 till 2023 exporterade life science-företagen mest varor i kronor räknat till USA, Kina och Tyskland (figur 13). Mellan den första och sista redovisade perioden (2012–2015 respektive 2020–2023) skedde en ökning av exporten till samtliga av de 15 största varuexportländerna för life science-företagen.

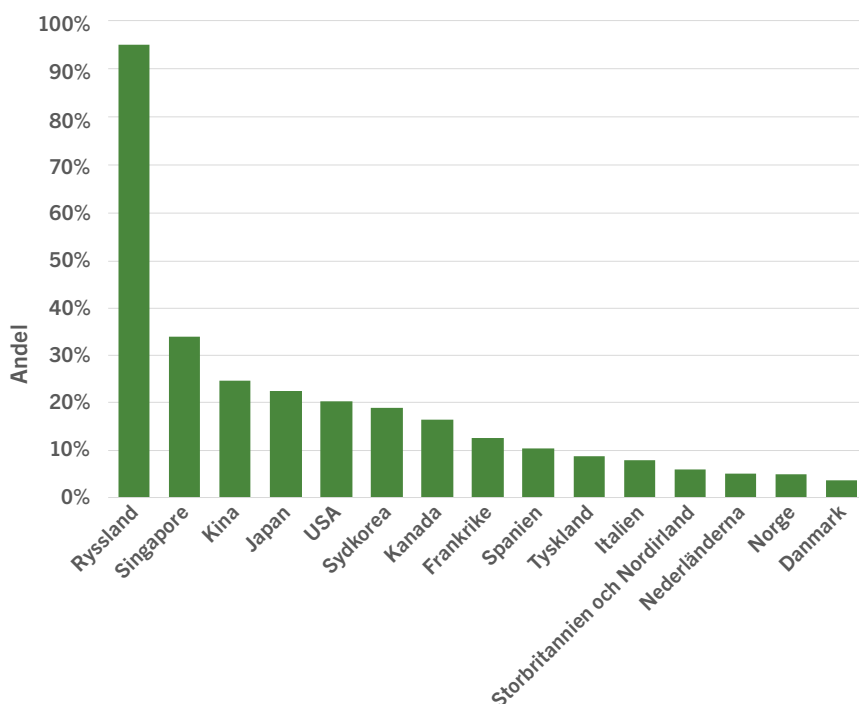
Figur 13. Life science-företagens största varuexportmarknader under fyraårsintervall.

Källa: Statistik från Statistiska centralbyrån baserad på Vinnovas företagspopulation.

På nästa sida presenterar vi hur stor andel av Sveriges totala varuexport till ett specifikt land som kommer från life science-företagen. År 2023 utgjorde life science-företagens varuexport mellan 3,9 och 95,2 procent av Sveriges totala varuexport till de 15 största varuexportländerna för life science-företagen (figur 14). De tre största varuexportländerna för life science-företagen, relativt den svenska varuexporten, var Ryssland (95,2 procent), Singapore (33,1 procent) och Kina (23,5 procent). Andra stora life science varuexportländer där life science varuexporten utgör en mindre andel av varuexporten är Danmark (3,9 procent), Norge (5,0 procent), Nederländerna (5,2 procent) samt Storbritannien och Nordirland (6,8 procent).

Figur 14. Life science-företagens andel av Sveriges totala varuexport till de 15 största exportmarknaderna för life science-företagen år 2023.

Källa: Statistik från Statistiska centralbyrån baserad på Vinnovas företagspopulation.

3.3 Produktions- och förädlingsvärde

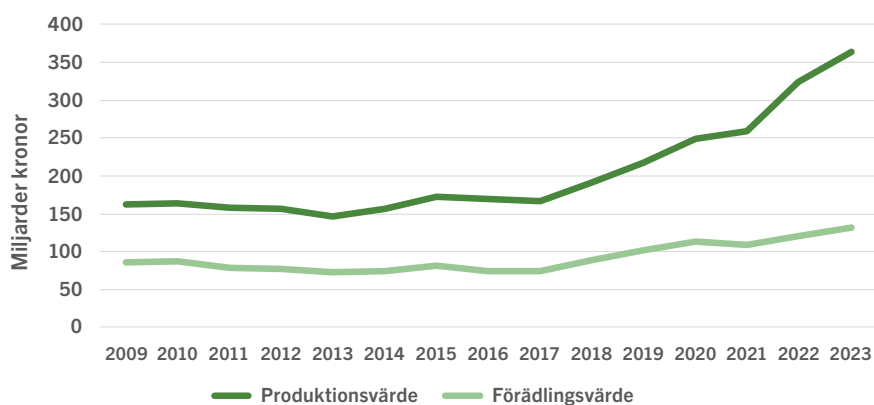
Företag inom life science hade under 2023 ett produktionsvärde på 359,9 miljarder kronor. Det var en ökning sedan 2009 med 120,6 procent. Produktionsvärdet växte framför allt mellan åren 2017 och 2023, och då med 193,0 miljarder kronor (figur 15).

Under perioden 2009 till 2023 växte även förädlingsvärdet för företagspopulationen med 51,3 procent. 2023 hade life science-företagen ett samlat förädlingsvärde på 130,8 miljarder kronor (figur 15). Detta motsvarar ett förädlingsvärde per anställd på 2,5 miljoner kronor (figur 16).

I jämförelse med alla företag i Sverige minskade life science-företagen produktions- och förädlingsvärde mellan åren 2009 och 2017, för att sedan öka mellan 2017 och 2023 (figur 17). Life science-företagens förädlingsvärde som andel av Sveriges BNP följer samma utvecklings-trend (figur 18). Life science-företagens förädlingsvärde som andel av Sveriges BNP var år 2023 cirka 2,1 procent.

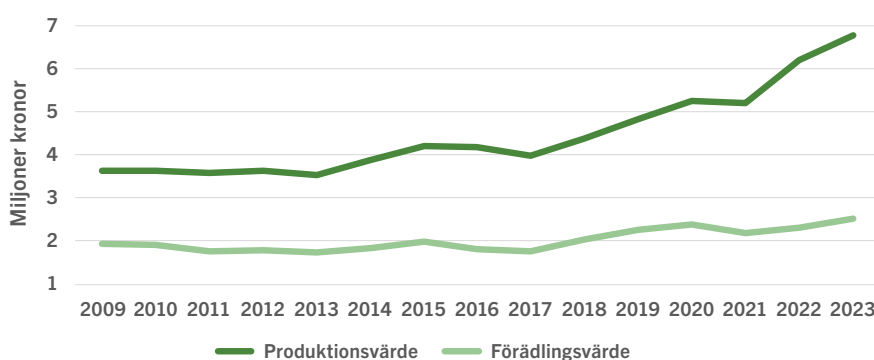
Figur 15. Life science-företagens produktions- och förädlingsvärde i miljarder kronor under år 2009–2023.

Källa: Statistik från Statistiska centralbyrån baserad på Vinnovas företagspopulation.

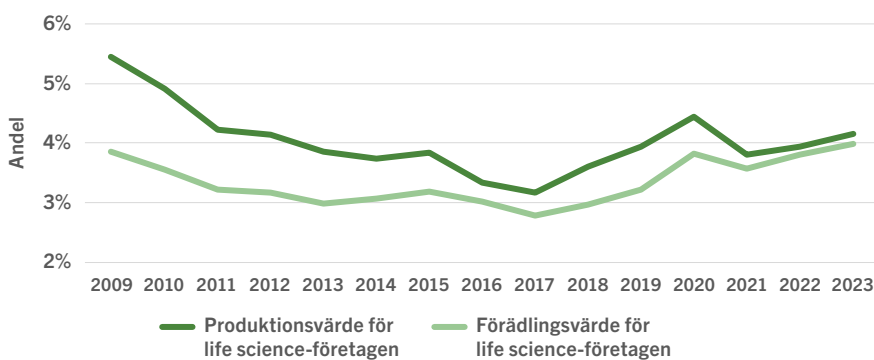
Figur 16. Life science-företagens produktions- och förädlingsvärde per anställd i miljoner kronor under åren 2009–2023.

Källa: Statistik från Statistiska centralbyrån baserad på Vinnovas företagspopulation.

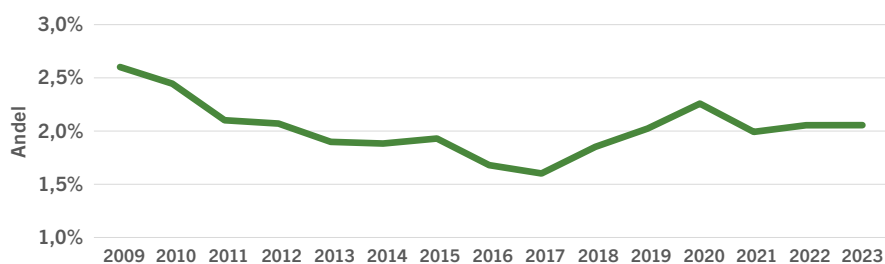
Figur 17. Life science-företagens produktions- och förädlingsvärde i jämförelse med alla företag i Sverige under åren 2009–2023.

Källa: Statistik från Statistiska centralbyrån baserad på Vinnovas företagspopulation.

Figur 18. Life science-företagens förädlingsvärde som andel av BNP för åren 2009–2023.

Källa: Statistik från Statistiska centralbyrån baserad på Vinnovas företagspopulation.

4 Företagens anställda och ledning

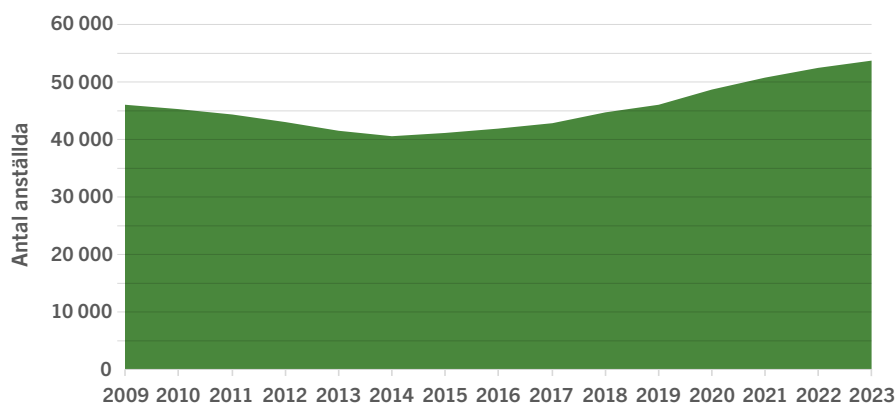
Det här kapitlet beskriver hur antalet anställda i life science-företagen har utvecklats, totalt, fördelat på olika storlekskategorier, fördelat på män och kvinnor, samt utbildningsnivå. Vidare beskrivs även de anställda i ledande positioner samt styrelsemedlemmar i förhållande till kön och födelseland.

4.1 Antal anställda

År 2023 hade företagen i den svenska life science-sektorn 53 284 anställda, vilket var en toppnotering sedan 2009 (figur 19). Antalet anställda inom sektorn har ökat stadigt under åren 2014 till 2023 med totalt 12 779 anställda. Flest anställda finns inom branschen medicin-teknik, tätt följt av branschen läkemedel. Minst antal anställda finns i branschen laborieteknik. Drygt en tredjedel av alla anställda inom sektorn finns i företagen inom marknadssegmentet FoU.

Figur 19. Totalt antal anställda i life science-sektorn under åren 2009–2023.

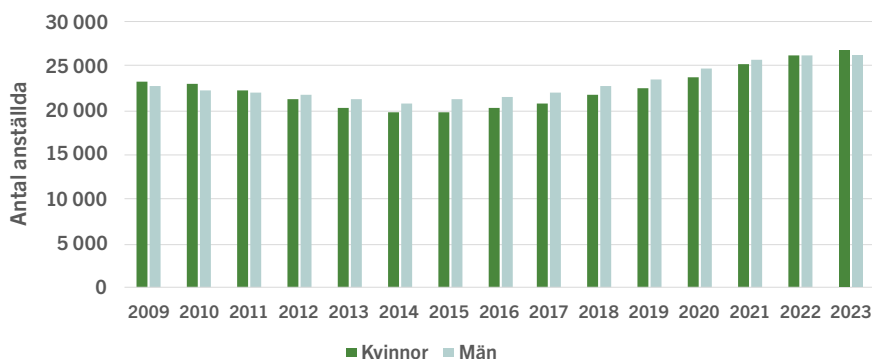
Källa: Statistik från Statistiska centralbyrån baserad på Vinnovas företagspopulation.

Figur 20 visar hur antalet anställda i sektorn, uppdelat på kön, har utvecklats under åren 2009–2023. När vi ser till förhållandet mellan män och kvinnor, ökade andelen män inom sektorn mellan åren 2010–2016. År 2017 vänder trenden och andelen män sjunker kontinuerligt. År 2023 var kvinnorna 554 fler än männen i sektorn.

Figur 20. Antal anställda i life science-sektorn uppdelat på kön under åren 2009–2023.

Källa: Statistik från Statistiska centralbyrån baserad på Vinnovas företagspopulation.

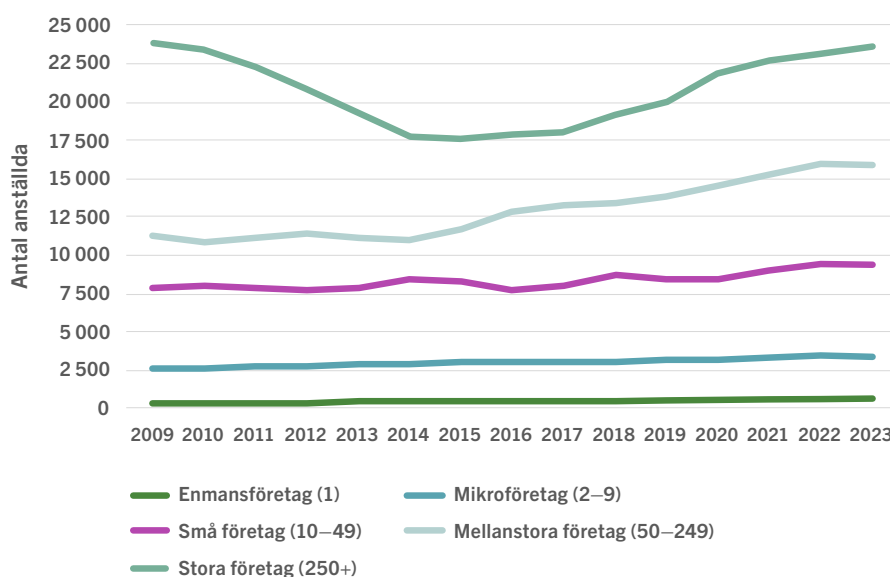

I stora företag med 250 eller fler anställda sjönk antalet anställda mellan åren 2009–2015. År 2015 var antalet anställda nere på 17 663 anställda, för att sedan öka igen fram till 2023 (figur 21). 2023 hade de stora företagen 24 175 anställda, mellanstora företag hade 15 985 anställda och små företag hade 9 231 anställda, 3 397 var anställda i mikroföretag och 496 personer i enmansföretag²⁰.

I de flesta branscherna dominerar de största företagen med antal anställda. Detta stämmer även för medicintekniska branschen, men där finns motsvarande antal anställda även i de medelstora företagen.

Figur 21. Antal anställda i life science-sektorn uppdelade i olika storleksklasser under åren 2009–2023.

Källa: Statistik från Statistiska centralbyrån baserad på Vinnovas företagspopulation.

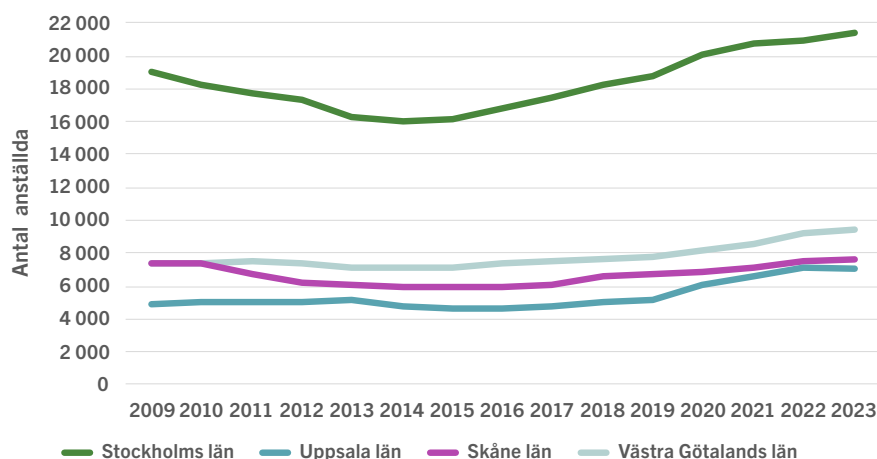
Anställda i life science-företagen har ökat i totalt 14 av 21 län under de senaste fem åren (2019–2023). Störst ökning i antal anställda finns i Stockholm, Uppsala, Västra Götaland och Skåne. För län med mer än 100 anställda (år 2023) är den störst procentuella ökningen av anställda i Uppsala, Gävleborg, Östergötland och Västra Götaland. För län med mer än 100 anställda (år 2023) minskade antalet anställda procentuellt mest i Norrbotten, Kronoberg och Halland.

²⁰ Definitionen av anställda är antal sysselsatta eller förvärvsarbetande enligt SCB:s definition i registerna Befolkningens arbetsmarknadsstatus (BAS) respektive Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS).

Figur 22 visar utvecklingen av antalet anställda inom län med fler än 5 000 anställda år 2023. Anställda i samtliga län, samt antalet anställda uppdelat på kvinnor och män per län finns redovisat i bilaga 7.

Figur 22. Antal anställda i life science-sektorn uppdelade på län med över 5 000 anställda under 2009–2023. Data baseras på arbetsställets belägenhet.

Källa: Statistik från Statistiska centralbyrån baserad på Vinnovas företagspopulation.

4.2 Kvinnor och män i ledande befattning

En majoritet av individerna med ledande befattningar inom life science-företagen är män. Andelen kvinnor inom chefsyrken²¹ ökade mellan åren 2015 och 2023 från 38,7 procent till 46,3 procent inom life science-företagen (figur 23). Det är en kraftigare ökning av andelen kvinnor inom chefsyrken vid jämförelse med andra svenska aktiebolag. Där har ökningen gått från 28,9 procent 2015 till 32,8 procent år 2023.

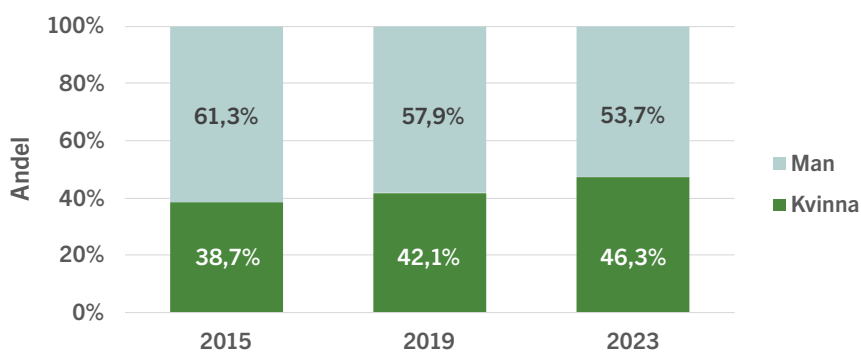
År 2023 var 69,0 procent av de verkställande direktörerna (VD) män och 31,0 procent kvinnor i life science-företagen. Även här har andelen kvinnor ökat över tid, från 17,6 procent år 2015. Life science-företagen utmärker sig i jämförelse med andra svenska aktiebolag, där 18,4 procent år 2023 hade en kvinna som VD.

Mönstret känns igen även i företagens styrelser. Figur 24 visar att ungefär var fjärde ledamot i life science-företagens styrelser år 2023 var en kvinna (24,0 procent), jämfört med knappt var sjätte år 2011 (15,7 procent). För positionen styrelseordföranden ses samma trend (figur 25). Drygt var sjätte styrelseordförande i ett life science-företag var kvinna år 2023 (17,9 procent), jämfört med var tionde år 2011 (9,9 procent).

21 Chefsyrken enligt SCB:s register BAS och SSYK 2012-kod på en-siffrnivå för chefsyrken (1).

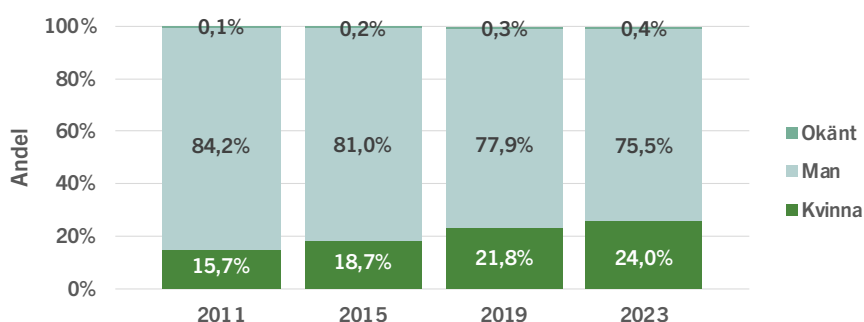
Figur 23. Fördelning av kvinnor och män inom chefsyrken i life science-företagen.

Källa: Statistik från Statistiska centralbyrån baserad på Vinnovas företagspopulation.

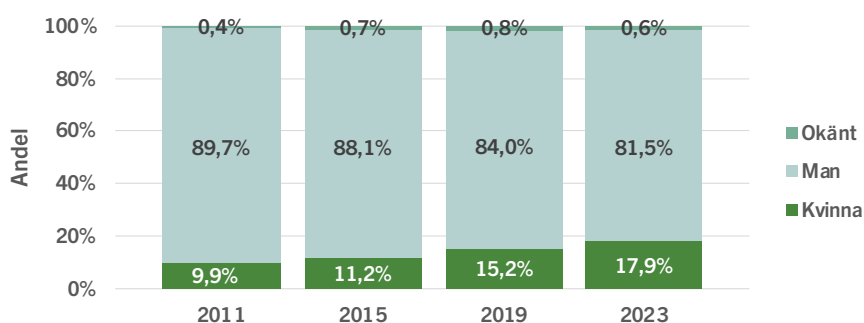
Figur 24. Fördelning av kvinnor och män för styrelseledamöter i life science-företag.

Källa: Statistik från Statistiska centralbyrån baserad på Vinnovas företagspopulation.

Figur 25. Fördelning av kvinnor och män för styrelseordförande i life science-företag.

Källa: Statistik från Statistiska centralbyrån baserad på Vinnovas företagspopulation.

4.3 Anställdas utbildning

År 2023 hade en majoritet av de anställda (66,9 procent) i life science-företagen eftergymnasial utbildning²², en ökning från 59,2 procent år 2011 (figur 26). Det kan jämföras med andelen med eftergymnasial utbildning i Sveriges totala befolkning i åldern 16–74 år som under samma period ökade från 33,1 procent till 40,7 procent. Andel anställda i life science-företagen med forskarutbildning ökade mellan åren 2011 och 2023, från 8,0 till 10,0 procent (figur 26).

Kvinnor är forskarutbildade i något högre grad. 10,4 procent av kvinnorna har en forskarutbildning, att jämföra med 9,6 procent av männen (figur 27). Detta kan ställas mot hela Sveriges totala befolkning i åldern 16–74 år,

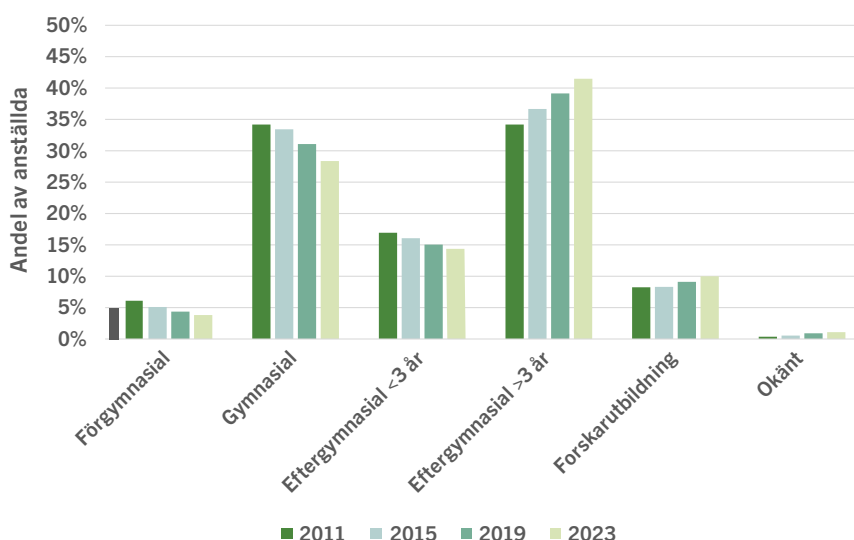
²² Eftergymnasial utbildning avser eftergymnasial mindre än 3 år, eftergymnasial mer än 3 år och forskarutbildning.

där 1,1 procent av kvinnorna och 1,3 procent av männen var forskarutbildade år 2023.

I life science-företagen var kvinnor också generellt mer högutbildade än män. 2023 hade 58,2 procent av de anställda kvinnorna mer än tre års eftergymnasial utbildning inklusive forskarutbildade, att jämföra med 46,5 procent av männen (figur 27).

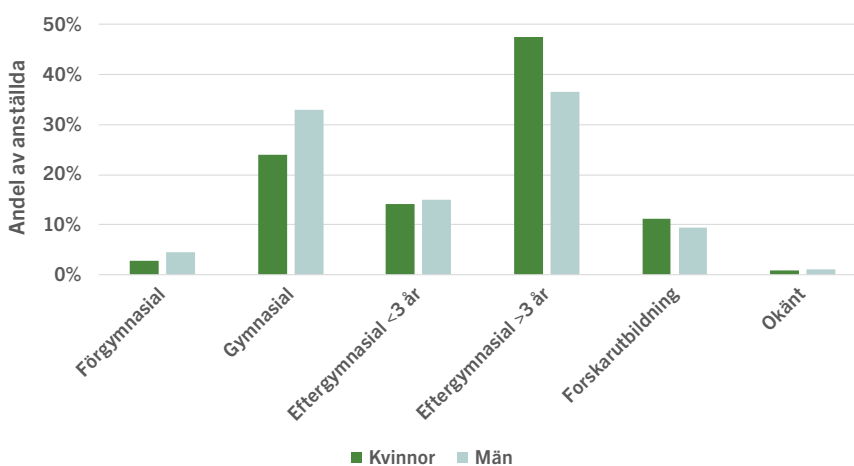
Figur 26. Andel av anställda i life science-företagen inom respektive utbildningsnivå för åren 2011, 2015, 2019 och 2023.

Källa: Statistik från Statistiska centralbyrån baserad på Vinnovas företagspopulation.

Figur 27. Andel av anställda i life science-företagen inom respektive utbildningsnivå 2023, uppdelat på kön.

Källa: Statistik från Statistiska centralbyrån baserad på Vinnovas företagspopulation.

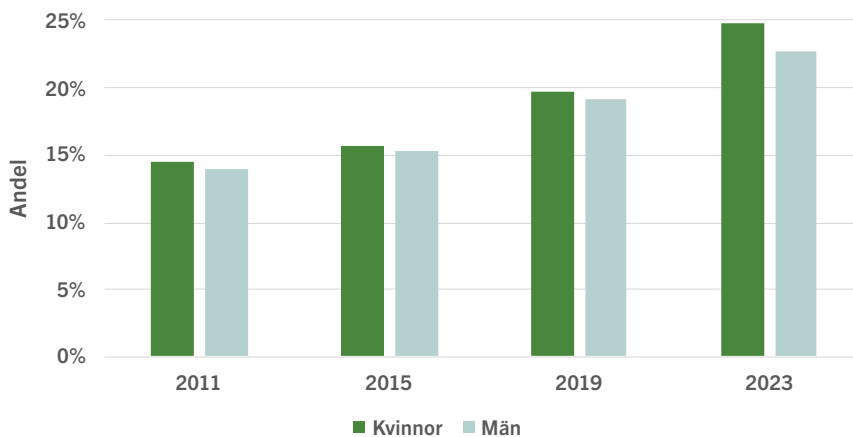
4.4 Fördelning baserad på födelseland

År 2023 var 23,9 procent av de anställda i svenska life science-företag födda i ett annat land än Sverige. Antal utrikes födda som anställs inom sektorn ökade stadigt från år 2015 till 2023, med 6 409 anställda. Andelen utrikes födda i life science-företagen är jämförbar med andelen i hela den förvärvsarbetande befolkningen i Sverige i åldern 16–74 år, där andelen är 24,8 procent för män och 25,0 procent för kvinnor år 2023.

Figur 28 visar att det finns en viss skillnad mellan könen, år 2023 var 24,8 procent av kvinnorna och 22,9 procent av männen anställda i life science-företagen födda i ett annat land.

Figur 28. Andel utrikes födda anställda i life science-sektorn under åren 2011, 2015, 2019 och 2023 uppdelat på kön.

Källa: Statistik från Statistiska centralbyrån baserad på Vinnovas företagspopulation.

Andelen utrikes födda inom chefsyrken²³ ökade mellan åren 2015 och 2023 från 11,9 procent till 17,9 procent inom life science-företagen. År 2023 var 19,2 procent av de verkställande direktörerna (VD) utrikes födda. Även här har andelen utrikes födda ökat över tid, från 12,1 procent år 2015. Ungefär var tredje ledamot i life science-företagens styrelser år 2023 var utrikes född (31,5 procent), en ökning från 27,2 procent år 2015. För positionen styrelseordföranden ser vi en liknande fördelning, där 36,2 procent av styrelseordföranden i ett life science-företag år 2023 var utrikes född. En ökning från 33,5 procent år 2015.

23. Chefsyrken enligt SCB:s register BAS och SSYK 2012-kod på en-siffernivå för chefsyrken (1).

5 Riskkapitalinvesteringar

I detta kapitel presenteras en sammanställning av investeringar i form av riskkapital, särskilt riktade mot företag inom life science-sektorn. Med riskkapital avses här formella investeringar från riskkapitalfonder i onoterade företag, så kallad private equity. Private equity delas ofta in i tre huvudtyper: venture capital (för unga och växande företag), growth capital (för tillväxtbolag) och buyout (för mer etablerade bolag), och i kapitlet redovisar vi investeringar för alla dessa typer.

Dataunderlaget i detta kapitel baseras på statistik från den svenska branschorganisationen Swedish Private Equity & Venture Capital Association (SVCA) som i sin tur samlar in data tillsammans med den europeiska riskkapitalföreningen Invest Europe och sexton andra europeiska riskkapitalföreningar. Invest Europe samlar in och bearbetar denna riskkapitaldata för hela den europeiska marknaden via databasen European Data Cooperative (EDC).

I det första avsnittet redovisar vi riskkapital efter Invest Europes egna definitioner av branscher och kategorier, utan hänsyn till Vinnovas specifika urval av företag. Därefter följer en redogörelse för de investeringar som riktats till den företagspopulation inom life science som ligger till grund för kapitlen 2–4 i denna rapport.

Riskkapitaldata kan vara svåra att analysera och dra slutsatser ifrån. Bland annat på grund av att summan av riskkapitalet är ojämnt fördelat mellan enskilda investeringar. En stor andel av den totala summan kan motsvara en eller ett fåtal investeringar, vilket gör ett stort avtryck i statistiken under enstaka år. Det finns inte någon rapporteringsplikt för onoterade bolag, vilket medför att data inte är heltäckande för de investeringar som görs.

Sammanställningen av riskkapital för life science-sektorn ska därför behandlas med viss försiktighet, framför allt vid jämförelser mellan enskilda år för Vinnovas företagspopulation, som också är väldigt liten i förhållande till alla de företag som mottar investeringar under ett år.

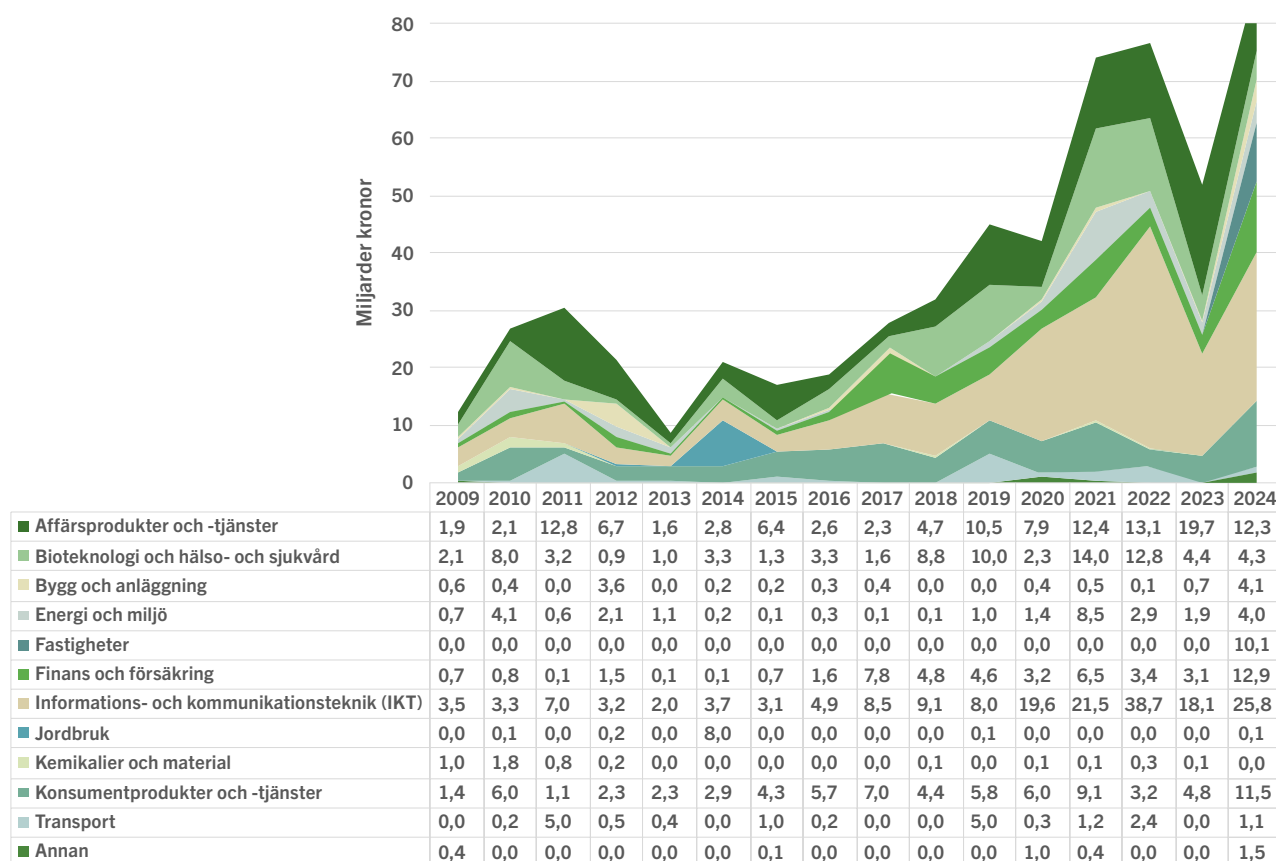
5.1 Investeringar i svenska företag

År 2024 mottog svenska onoterade företag nästan 88 miljarder kronor i investeringar från svenska och utländska riskkapitalfonder. Nästan en tredjedel av investeringarna gick till företag inom informations- och kommunikationsteknik (IKT), medan cirka 15 procent vardera gick till affärsprodukter- och tjänster, konsumentprodukter och -tjänster samt finans och försäkring. Figur 29 visar investeringarna i Sverige inom olika näringar mellan åren 2009 och 2024. I figuren kan vi se att både den totala summan av investeringar samt investeringar inom enskilda näringar varierar mycket från år till år.

Näringskategorin bioteknologi och hälso- och sjukvård är den kategori från Invest Europe som bäst överlappar med life science-företagen i Vinnovas population. Dock innehåller den här näringskategorin även mycket stödjande verksamheter för life science-sektorn, samt verksamheter som bedriver vård och på olika sätt nyttjar de produkter och tjänster som life science-företagen producerar och levererar.

Av denna anledning är det inte ändamålsenligt att direkt använda Invest Europes näringskategori som en indikator för investeringar i de specifika life science-företag som avses i denna rapport. Däremot kan statistiken ge en indikation om de övergripande investeringsflöden som omgärdar sektorn, och därigenom bidra till förståelsen av kapitalets rörelser över tid.

Under perioden 2009–2024 har en majoritet av riskkapitalet inom kategorin bioteknologi och hälso- och sjukvård utgjorts av så kallade utköpsinvesteringar (på engelska buyout), vilka motsvarat 68,5 procent av det totala investeringsbeloppet. Med utköp avses investeringar där investeraren förvärvar kontroll över hela eller huvuddelen av företagets aktier. Under samma period har cirka 21 procent av investeringarna utgjorts av tillväxt- eller sen-fasinvesteringar, medan cirka 10 procent allokerats till uppstartsfasen.

Figur 29. Totala volymen riskkapital i Sverige uppdelat på Invest Europes bransch-kategorier år 2024.

Källa: Swedish Private Equity & Venture Capital Association (SVCA) bearbetat av Vinnova.

5.2 Investeringar i svenska life science-företag

Under 2024 uppgick de totala svenska och utländska investeringarna från riskkapitalfonder i onoterade svenska life science-företag inom Vinnovas population till 600 miljoner kronor. Detta motsvarar cirka 0,7 procent av det totala investerade riskkapitalet under året. En majoritet av detta kapital riktades till företag verksamma inom medicinteknik, läkemedel, bioteknik samt diagnostik.

I figur 30 delas venture capital upp i tre stadier – sådd, uppstart och senare fas – medan tillväxt motsvarar growth capital.

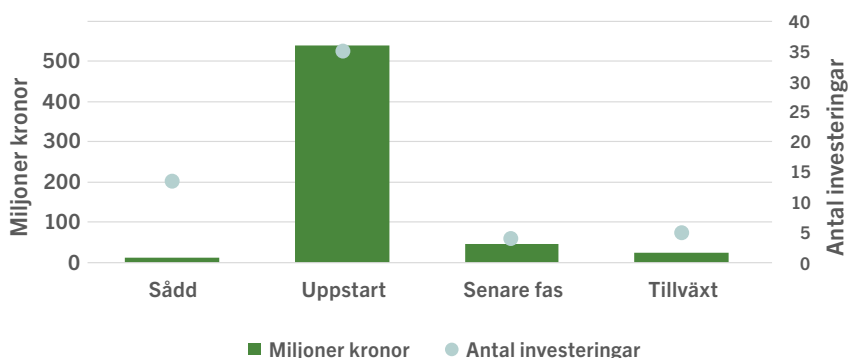
Större delen av investeringarna i denna sektor avsåg uppstartsfasen (så kallat start-up-kapital) och utgjorde cirka 90 procent av det totala investeringsbeloppet till life science-företag under 2024 (figur 30). Start-up-kapital syftar till att möjliggöra fortsatt produktutveckling, initial marknadsetablering, rekrytering av nyckelpersonal samt andra insatser som stärker företagets förmåga till tillväxt och lönsamhet.

När det gäller kapitalets ursprung framgår det att nästan hälften kommer från utländska fonder motsvarande 284,0 miljoner kronor och 237 miljoner kronor från svenska fonder där näringspolitiska fonder²⁴ exkluderats (figur 31).

När vi tittar närmre på de näringspolitiska fonderna, ser vi att cirka 82 procent av 79 miljoner kronor investerades i uppstartsfasen.

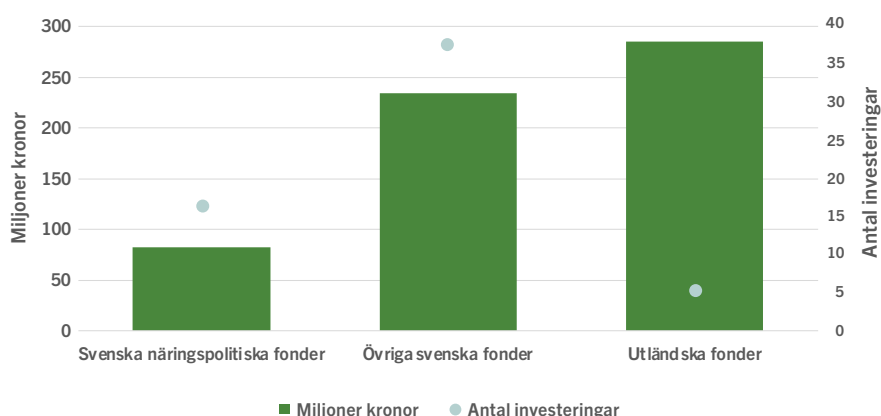
Figur 30. Totala volymen riskkapital i life science-företag uppdelat på fas år 2023.

Källa: Swedish Private Equity & Venture Capital Association (SVCA) bearbetat av Vinnova.

Figur 31. Totala volymen riskkapital i life science-företag uppdelat på typ av fond år 2023.

Källa: Swedish Private Equity & Venture Capital Association (SVCA) bearbetat av Vinnova.

Att Vinnovas företagspopulation har mottagit så liten andel av det totala riskkapitalet 2023 kan delvis förklaras med att företagspopulationen innehåller många bolag som är börsnoterade, och därmed inte aktuella för den här typen av riskkapital. En annan förklaring är att det finns en del företag (12 procent) med utländska ägare, vilka typiskt sett inte återfinns inom investeringsstatistiken, även om detta förekommer.

Ytterligare en förklaring kan vara att enskilda företag som borde fallit inom ramen för Vinnovas företagspopulation inte gör det, och därmed missas enskilda investeringar i dessa företag. För att tillförlitligt kunna bedöma life science-företagens andel av riskkapitalet behöver trenden följas över flera år, på grund av den irregularitet som uppstår med enskilda större investeringar.

²⁴ Svenska näringspolitiska fonder är statligt kontrollerade fonder och inkluderar Industrifonden, Almi Invest AB, Innovationsbron AB, Fouriertransform AB och Inlandsinnovation AB.

6 Kompetensförsörjning

I detta kapitel beskrivs trender inom life science-relaterad forskning och utbildning vid svenska lärosäten. Den data som redovisas i detta kapitel är hämtad från Universitetskanslersämbetet (UKÄ) och fokuserar på doktorander och anställda inom forskning och utbildning vid svenska lärosäten.

6.1 Doktorander inom life science

En växande life science-sektor kräver kvalificerade och skickliga medarbetare. Att försörja life science-sektorn med kompetens är enligt regeringens nationella strategi för life science en viktig pusselbit för att förverkliga målen. Det livslånga lärandet, ett till arbetsgivare anpassat och modernt utbildningsutbud samt attraktions- och lyskraft på den internationella arenan är nödvändiga komponenter för att lyckas²⁵.

Doktorander inom life science-relaterade forskningsämnen²⁶ utgör år 2024 cirka en tredjedel av alla doktorander vid svenska lärosäten (figur 32). Figur 33 visar att 57,7 procent av doktoranderna i Sverige 2024 inom life science är kvinnor. Detta kan jämföras med andelen kvinnliga doktorander inom samtliga forskningsämnen som är mindre (51,8 procent). Trenden är att allt färre män genomgår forskningsutbildning vid svenska lärosäten. Mellan åren 2014 och 2024 minskade antalet män med 15,2 procent inom samtliga forskningsämnen och med 14,5 procent inom life science. Detta kan jämföras med kvinnor som ökade med 3,7 procent generellt och med 3,8 procent inom life science under samma period.

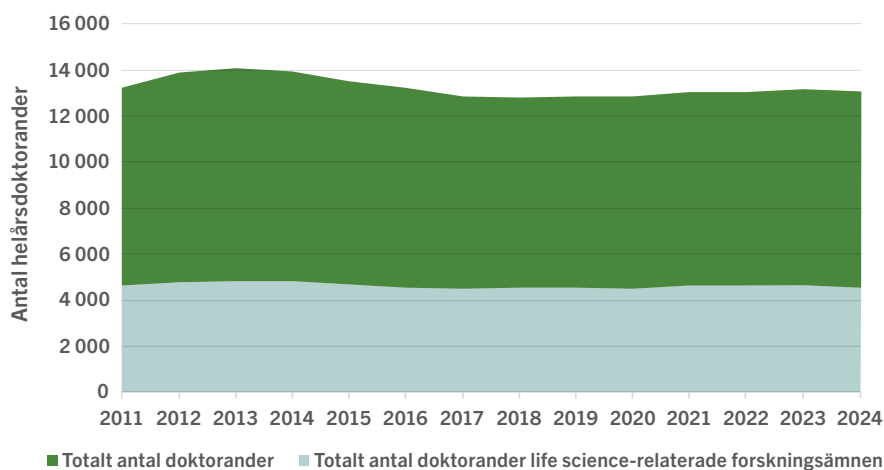
Antal doktorander minskade inom en rad olika life science-relaterade forskningsämnen mellan åren 2011 och 2024. Antalet doktorander ökade dock inom klinisk medicin och medicinteknik (figur 34).

²⁵ Regeringskansliet, (2024). En nationell strategi för life science, KN2025:01

²⁶ Definitionen för life science-relaterade forskningsämnen finns i Bilaga 7.

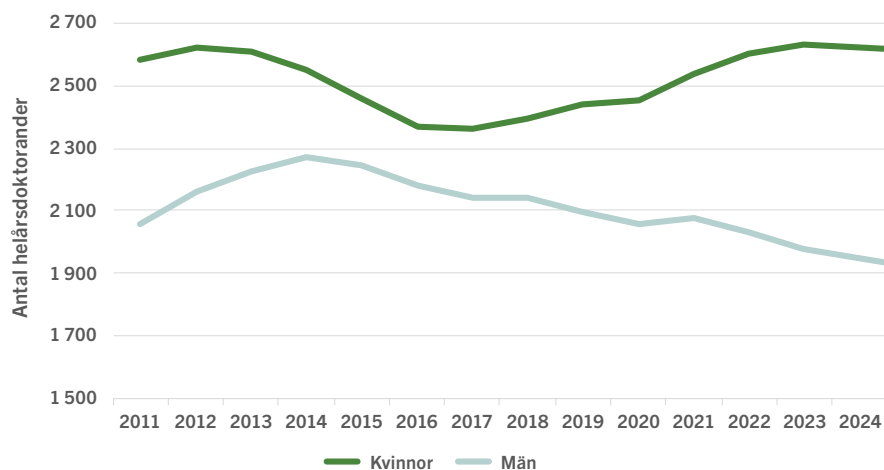
Figur 32. Antal doktorander vid svenska lärosäten totalt och inom life science- relaterade forskningsämnen, för åren 2011–2024.

Källa: Universitetskanslersämbetet bearbetat av Vinnova.

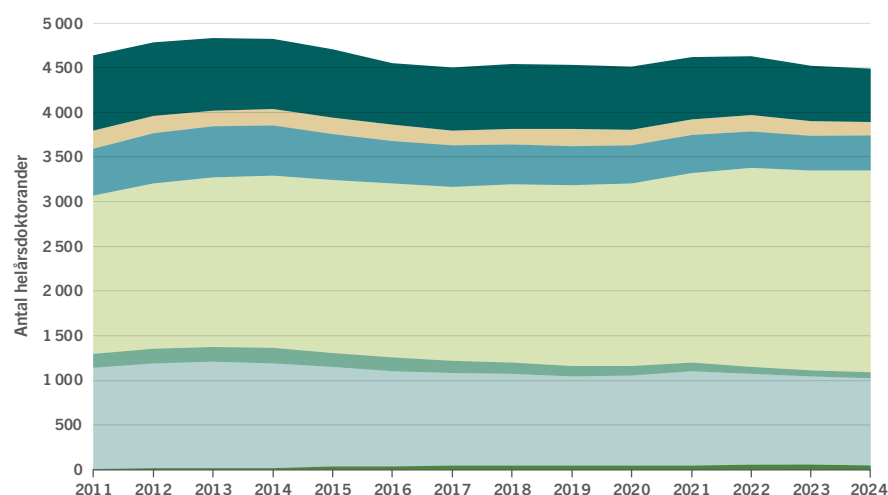

Figur 33. Antal doktorander vid svenska lärosäten inom life science-relaterade forskningsämnen under åren 2011–2024, uppdelade på kön.

Källa: Universitetskanslersämbetet bearbetat av Vinnova.

- Biologi
- Industriell bioteknik
- Kemi
- Klinisk medicin
- Medicinsk bioteknologi
- Medicinska och farmaceutiska grundvetenskaper
- Medicinteknik

Figur 34. Antal doktorander vid svenska lärosäten under åren 2011–2024, uppdelade i grupper av life science-relaterade forskningsämnen.

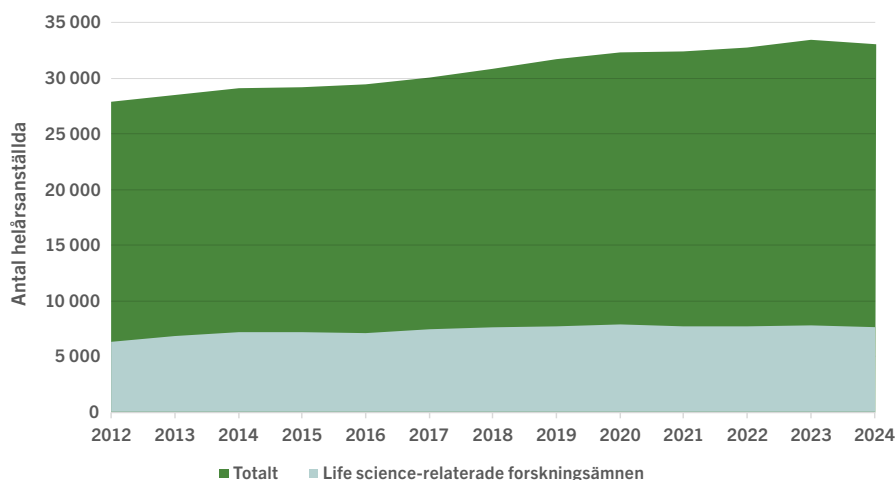
Källa: Universitetskanslersämbetet bearbetat av Vinnova.

6.2 Anställda inom forskning och utbildning vid svenska lärosäten

Anställda inom forskning och utbildning, i life science-relaterade forskningsämnen, utgjorde år 2024 cirka en fjärdedel av alla anställda vid svenska lärosäten. Under perioden 2012 till 2024 ökade antalet anställda inom forskning och utbildning vid svenska lärosäten, både totalt och inom life science (figur 35).

Figur 35. Antal anställda vid svenska lärosäten totalt och inom life science-relaterade forskningsämnen, under åren 2012–2024.

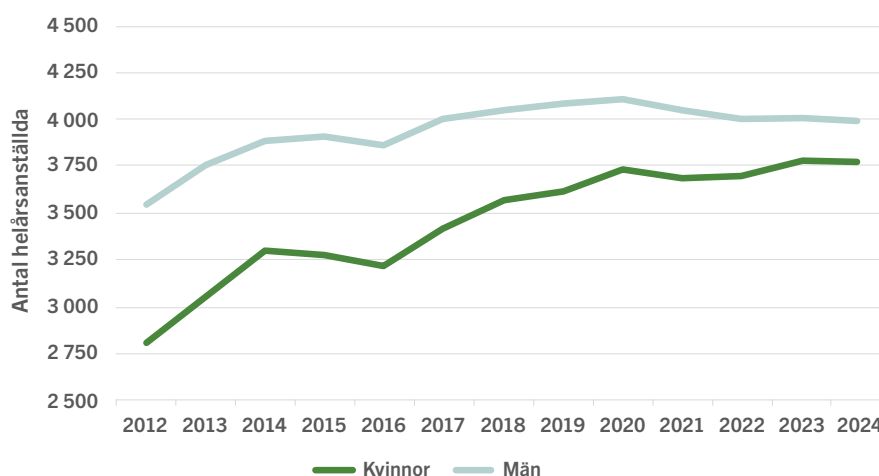
Källa: Universitetskanslersämbetet bearbetat av Vinnova.

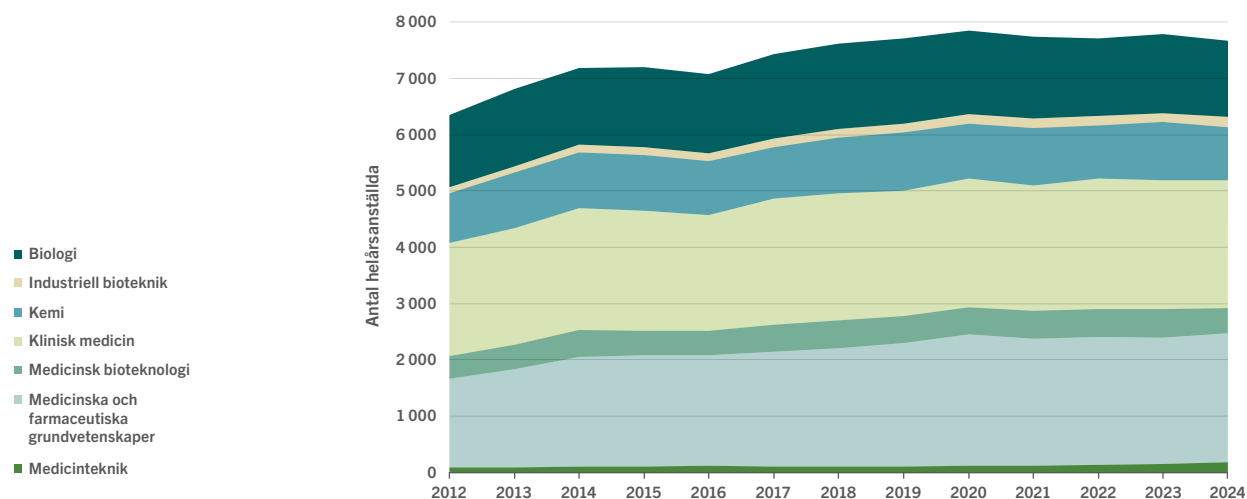
I Figur 36 visas antal anställda vid svenska lärosäten inom life science-relaterade forskningsämnen, uppdelade på kön. Andelen kvinnor som arbetar inom forskning och utbildning vid svenska lärosäten ökade under perioden 2012–2024. Här framgår att kvinnor utgör knappt hälften (48,8 procent) av de anställda inom forskning och utbildning inom life science-relaterade forskningsämnen år 2024. Inom samtliga forskningsämnen är den siffran något lägre för samma år, 47,4 procent.

Figur 36. Antal anställda vid svenska lärosäten inom life science-relaterade forskningsämnen under åren 2012–2024, uppdelade på kön.

Källa: Universitetskanslersämbetet bearbetat av Vinnova.

I figur 37 syns att antalet anställda vid svenska lärosäten ökade inom samtliga life science-relaterade forskningsämnen under perioden 2012 till 2024. Mest ökade antalet anställda inom medicinteknik, med 79,8 procent 2012–2024 (från 89,1 till 160,2 helårsanställda). Medicinska och farmaceutiska grundvetenskaper står dock för den största ökningen i antal helårsanställningar, från 1 573,2 helårsanställningar 2012 till 2 358,6 helårsanställningar 2024. Detta motsvarade en ökning på 49,9 procent.

Figur 37. Antal anställda vid svenska lärosäten under åren 2012–2024, uppdelade på life science-relaterade forskningsämnesgrupper.

Källa: Universitetskanslersämbetet bearbetat av Vinnova.

7 Ordförklaringar

Nedan definieras några vanligt förekommande och svåra begrepp i rapporten.

Begrepp	Ordförklaring
Bransch	Affärsverksamhet inom ett visst område (med exempelvis sitt specifika regelverk, konjunktürkänslighet, lönsamhet och risker).
Databerikning	Att tillföra information om företagen för att kunna beskriva företagen och dess utveckling över tid.
Deeptech-företag	Deeptech-företagen bidrar till så kallade disruptiva lösningar, det vill säga radikalt nya och omvälvande lösningar på våra mest angelägna utmaningar i samhället och ekonomin baserat på banbrytande teknik och forskningsresultat.
Faser (riskkapital)	Riskkapitalet som redovisas i rapporten är indelat i fem olika faser: sådd, uppstart, senare fas, tillväxt och utköp. Sådd är den tidigaste investeringsfasen, typiskt sett för att färdigställa en produktidé eller -design. Uppstart syftar till att möjliggöra en större produktion av en produkt, eller annat som kan bidra till företagets tillväxt och senare lönsamhet. Senare fas utgörs ofta av så kallade C- eller D-rundor och ges till företag som redan är operativa, men inte alltid lönsamma. Tillväxtkapital ges till relativt mogna företag med syfte att förbättra verksamheten på något sätt, eller att gå in på nya marknader. Utköp är en investering som innebär att köparen tar kontroll över alla, eller en majoritet av aktierna i ett företag.
Företagspopulationen	En grupp företag. I denna rapport avses de företag inom life science-sektorn som ingår i statistiken.
Förädlingsvärde	Värdet av ett företags produktionsaktivitet minus värdet av insatser (varor och tjänster) som används i produktionsprocessen. Således avser förädlingsvärde det värde ett företag tillför genom sin verksamhet, dess bidrag till bruttonationalprodukten (BNP).
Handelsnetto	Skillnaden mellan export och import för en viss period. Handelsnetto beräknas genom att subtrahera importvärdet från exportvärdet.
In vitro-diagnostik	Lösningar som tillhandahåller information baserat på biologiska prover, in vitro-tester, på prover tagna från människokroppen och laboratoriemedicinska analyser av till exempel blod, urin, vävnader och som lyder under IVDR.
In vivo-diagnostik	Radiologiska och fysiologiska metoder för avbildning och funktionsmätning som utförs i eller på en hel levande organism, och som lyder under MDR.
IVDR	Förordning om produkter för in vitro-diagnostik. Förkortning på engelska av <i>In Vitro Diagnostic Regulation</i> .
MDR	Förordning om medicintekniska produkter. Förkortning på engelska av <i>Medical Device Regulation</i> .
Nettoomsättning	Företags intäkter från sålda varor och utförda tjänster som ingår i företagets normala verksamhet, med avdrag för lämnade rabatter, mervärdesskatt och annan skatt som direkt bygger på försäljningsvolymen.

Begrepp	Ordförklaring
Produktionsvärde	Sammanlagt värde av de varor och tjänster som produceras under viss tidsperiod.
Riskkapital	Investeringar i privatägda företag som oftast inte finns på börsen. Innefattar i den här rapporten både venturekapital i företag i tidiga faser, och investeringar som görs i mer mogna företag.
Sektor	Delar av en ekonomi eller marknad som kan nyttjas för att jämföra företag som har liknande egenskaper och produkter.
SNI-koder	Standard för svensk näringsgrensindelning, SNI, används för att klassificera företag och arbetsställen efter vilken verksamhet de bedriver.

8 Referenser

Boston Consulting Group (2023). Building Norway's Life Science Industry. [building-noways-life-science-industry.pdf \(bcg.com\)](https://www.bcg.com/publications/2023/building-norways-life-science-industry.pdf)

Danska regeringen (2021). Strategi for life science, 2020/21:6, ISBN 978-87-93823-49-5, [Strategi for life science 2021 \(em.dk\)](https://www.em.dk/da/2021/06/21/strategi-for-life-science)

Europeiska kommissionen (2020). Användarhandledning om definitionen av SMF-företag. [Användarhandledning om definitionen av SMF-företag \(vinnova.se\)](https://vinnova.se/meddelanden/2020/09/24/anvandarhandledning-om-definitionen-av-smf-foretag)

Life Sciences Vision (2021). Open Government Licence v3.0; UK: [Life Sciences Vision \(publishing.service.gov.uk\)](https://www.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/94444/life-sciences-vision.pdf)

Regeringskansliet (2019). En nationell strategi för life science, N2019:06

Regeringskansliet, (2024). En nationell strategi för life science, KN2025:01

Regeringskansliet (2021). Pressmeddelande Näringsdepartementet, publicerat 26 aug 2021; Analys av life science-sektorn – för att synliggöra och stärka svensk life science – Regeringen.se

Statistiska centralbyrån (2024). Kvalitetsdeklaration: Företagens ekonomi. Produktkod: NV0109. Sida 9, tabell 2a. [Kvalitetsdeklaration Företagens ekonomi \(FEK\) 2022 \(scb.se\)](https://www.scb.se/meddelanden/2024/04/24/kvalitetsdeklaration-foretagens-ekonomi-fek-2022)

Statistiska centralbyrån (2024). Statistikens framställning: Företagens ekonomi. Produktkod: NV0109. [Statistikens framställning Företagens ekonomi \(FEK\) 2022 \(scb.se\)](https://www.scb.se/meddelanden/2024/04/24/statistikens-framstallning-foretagens-ekonomi-fek-2022)

Statistiska centralbyrån (2024). Företagens ekonomi (FEK). (<https://www.scb.se/NV0109>)

Statistiska centralbyrån (2024). [Statistikens framställning, Forskning och utveckling, produktkod UF0301 \(scb.se\)](https://www.scb.se/meddelanden/2024/04/24/statistikens-framstallning-forskning-och-utveckling-produktkod-UF0301)

STUNS Life Science Uppsala (2024). Visualisering av Life Science data ([Insight Machine – STUNS Life science](https://stuns.se/insight-machine))

Tillväxtanalys (2020). Metod för att följa företagspopulationen inom life science-sektorn, PM 2020:18

Tillväxtanalys (2018). Den svenska life science-industrins utveckling – statistik och analys, PM 2018:06

UKÄ (2016). Grundläggande begrepp vid redovisning av officiell statistik inom högskolesektorn. [Begreppsmanual – Grundläggande begrepp vid redovisning av officiell statistik inom högskolesektorn \(uka.se\)](https://uka.se/meddelanden/2016/09/27/begreppsmanual-grundlaggande-begrepp-vid-redovisning-av-officiell-statistik-inom-hogskolesektorn)

Vinnova (2011). Life Sciences companies in Sweden. ISBN 978-91-86517-32-8; [Life Science companies in Sweden | Vinnova](https://vinnova.se/meddelanden/2011/09/27/life-sciences-companies-in-sweden)

Vinnova (2023). Statistik över svenska life science-företag: Årlig rapportering av regeringsuppdraget N2021/02243. Vinnova Rapport 2023:04, ISBN 9978-91-987943-5-9.

Vinnova (2024). Statistik över svenska life science-företag: Årlig rapportering av regeringsuppdraget N2021/02243. Vinnova Rapport 2024:12, ISBN 978-91-89905-13-9.

Bilagor

Bilagorna finns publicerade på Vinnovas hemsida, www.vinnova.se, tillsammans med rapporten.

Bilaga 1. Referensgrupp

Bilaga 2. Metodbeskrivning för företagspopulationen inom life science

Bilaga 3. Förändringar i Statistiska centralbyråns statistik från 2022

Bilaga 4. Företagspopulation inom life science

Bilaga 5. Företagens huvudsäte fördelat på län

Bilaga 6. Nyregistrerade företag per län

Bilaga 7. Antal anställda per län

Bilaga 8. Sammanställning av statistik från Universitetskanslersämbetet